

PELASTUSOPISTO

Kyselytutkimus 2/2020 Savusukellus- ja sammutustekniikan osaaminen

Kyselyn johtopäätökset
Ville Ala-Kokko

Kyselyn toteuttaminen:
Ville Ala-Kokko (suunnittelija)
Santeri Laitinen (tutkimusapulainen)
Alisa Puustinen (erikoistutkija)

28.8.2020

PELASTUSOPISTO.FI | 28.8.2020

PSR
PALOSUOJELURAHASTO

Sinä pelastusalan ammattilainen tai sopimushenkilö!

Mikä on sinun osaamisesi tulipalojen sammuttamiseksi ja ihmisten pelastamiseksi?

Oletko valmis, kun kello soi?

Miten sinun mielestäsi savusukellus- ja sammutustekniikan koulutusta ja osaamista tulee kehittää?

Vastaa ja vaikuta!

Kyselyn tuloksia tullaan hyödyntämään savusukellus- ja sammutustekniikan ammatti- ja sopimushenkilöstön koulutusmateriaaleissa, sekä ohjeistuksessa.

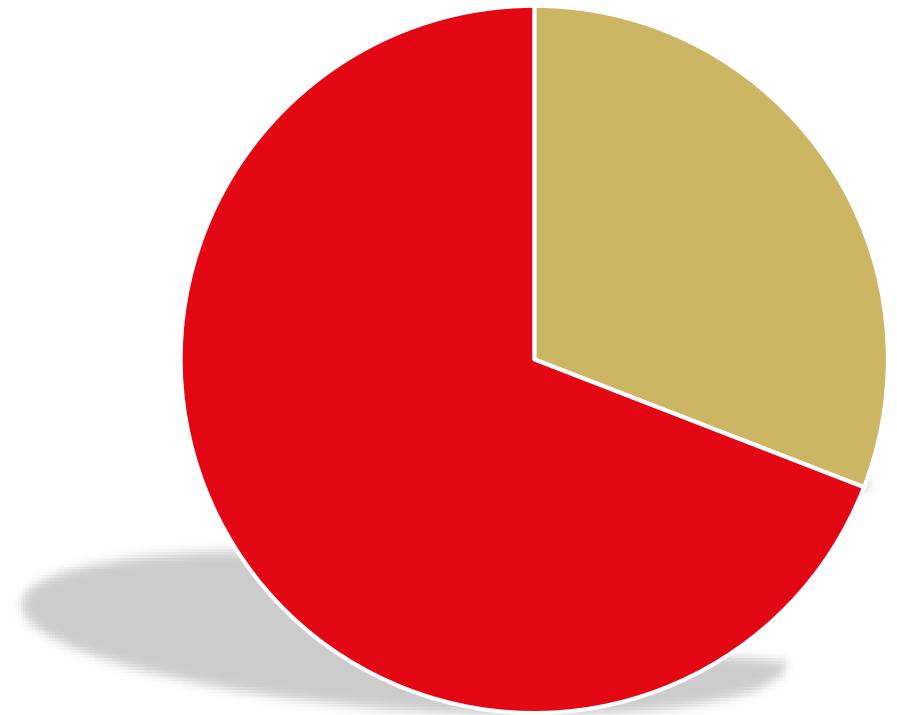

Yleistiedot

Toimitko pelastusalalla päätoimisena / sopimushenkilönä?

- Kyselyyn vastasi 1635 pelastustoimen henkilöä
 - 505 päätoimista (31 %)
 - 1130 sopimushenkilöä (69 %)
 - → Vastaajien jako noudattaa ryhmien välistä suhdetta!

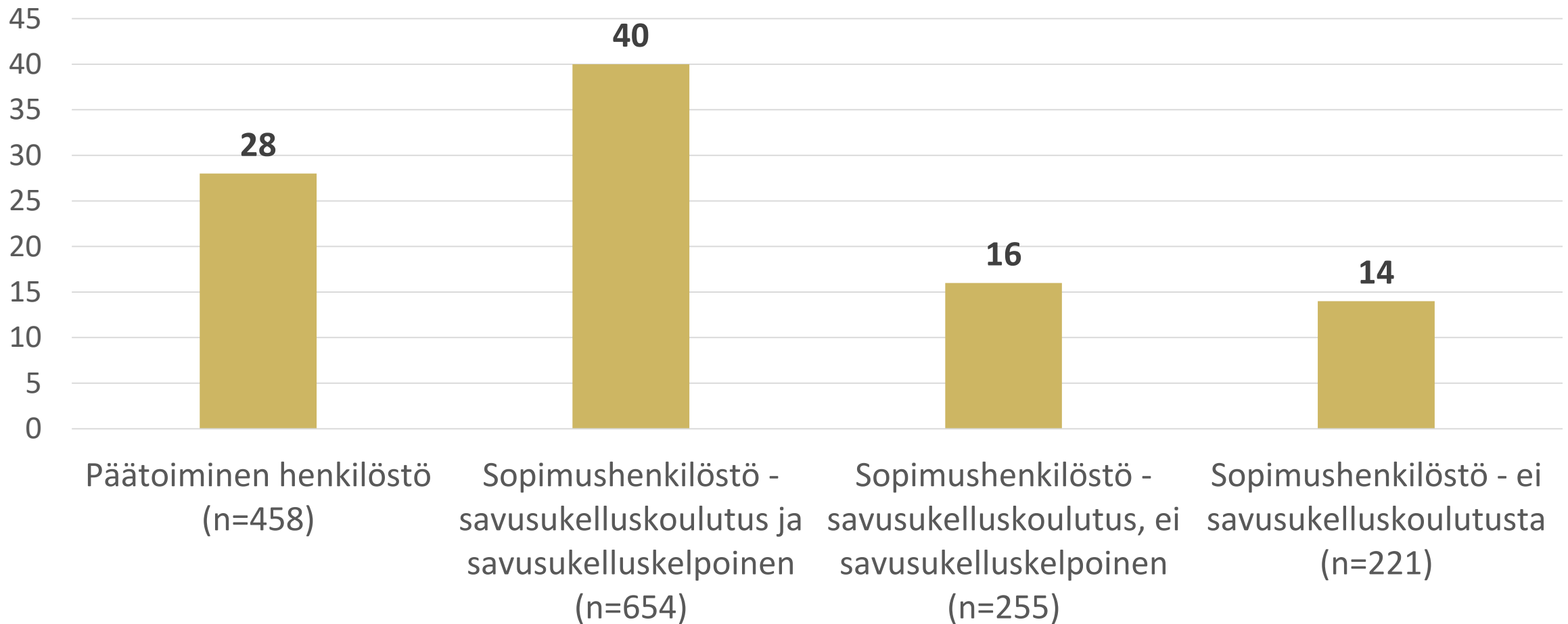

■ Päätoiminen henkilöstö

■ Sopimushenkilöstö

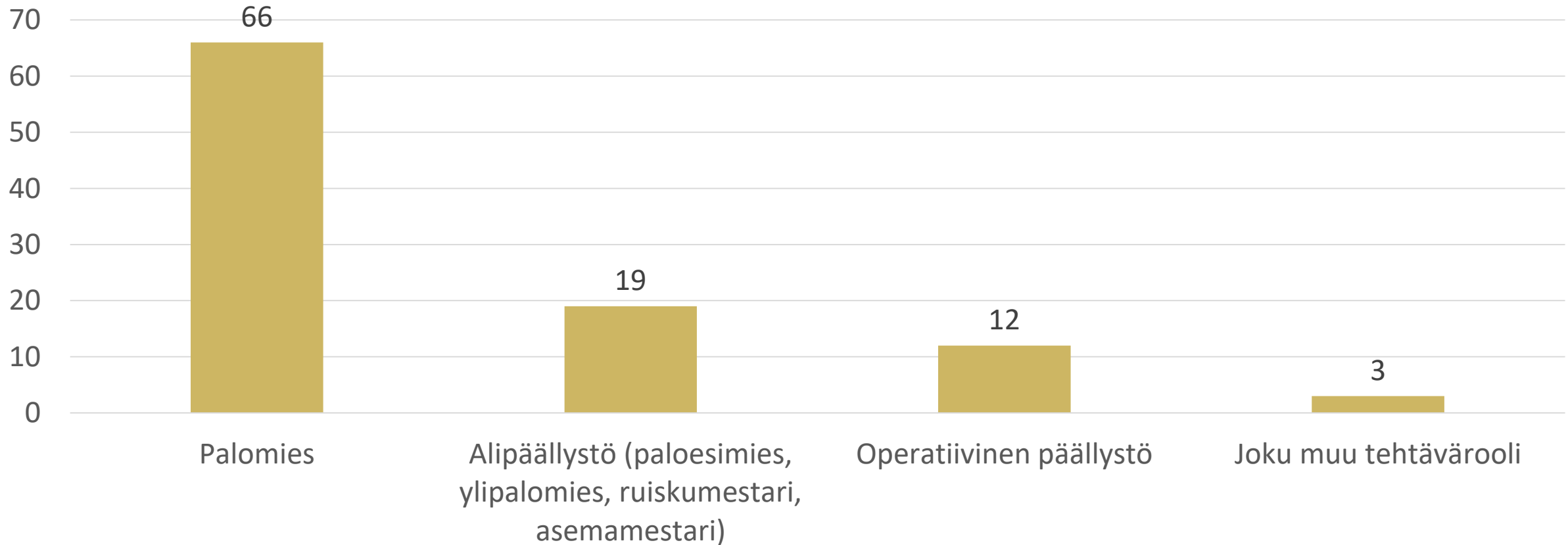

Vastaajaryhmät, %-osuus vastaajista

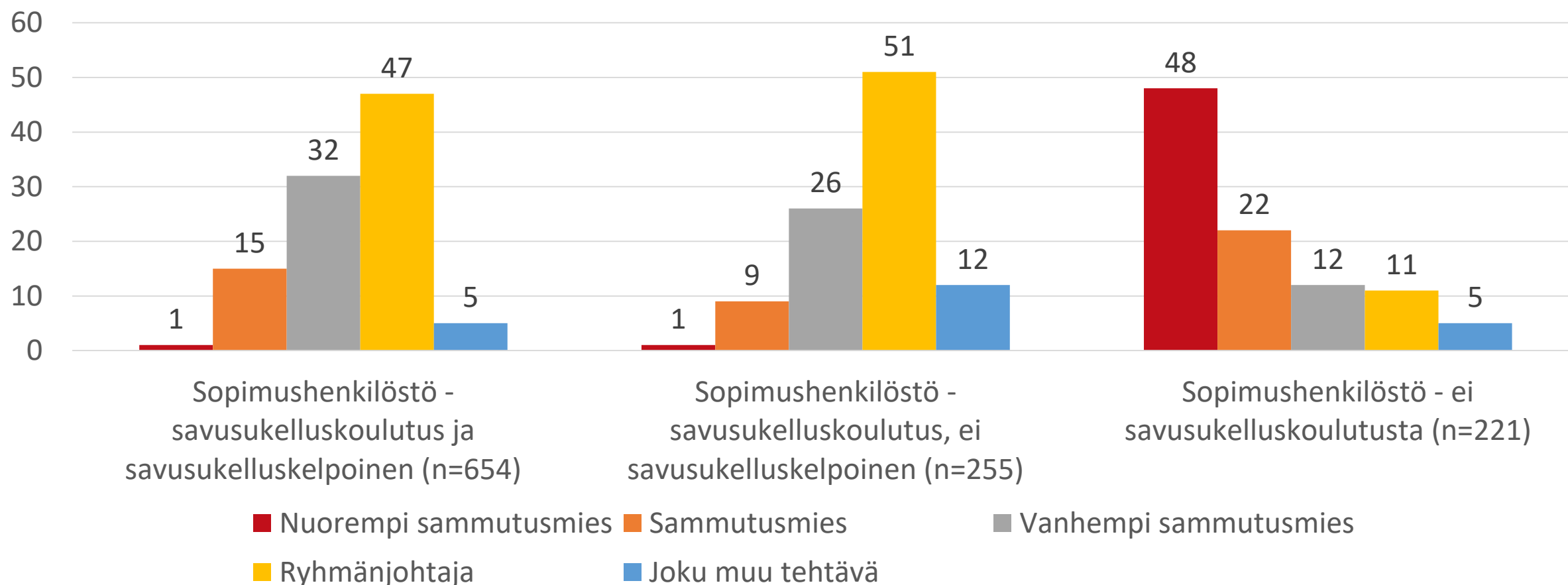

Päätoimisten tehtävärooli pelastustoimessa. %-osuus vastaajista

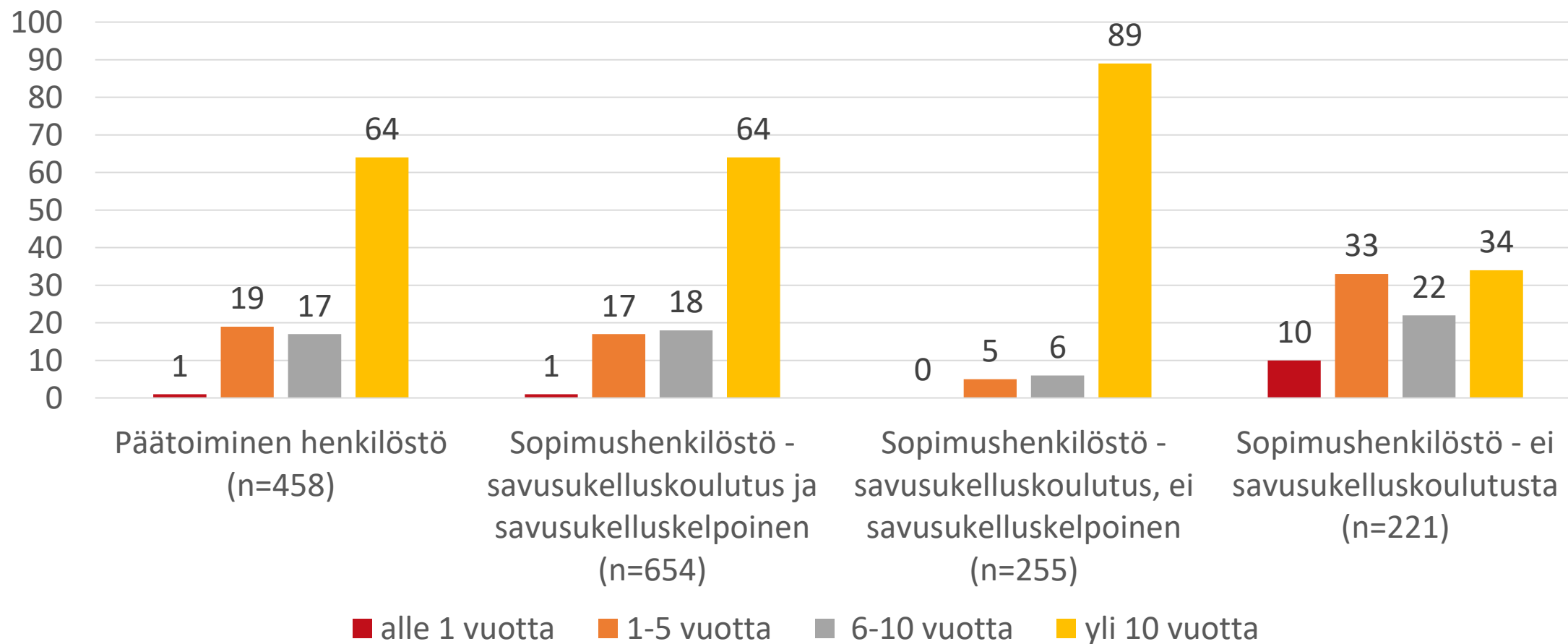

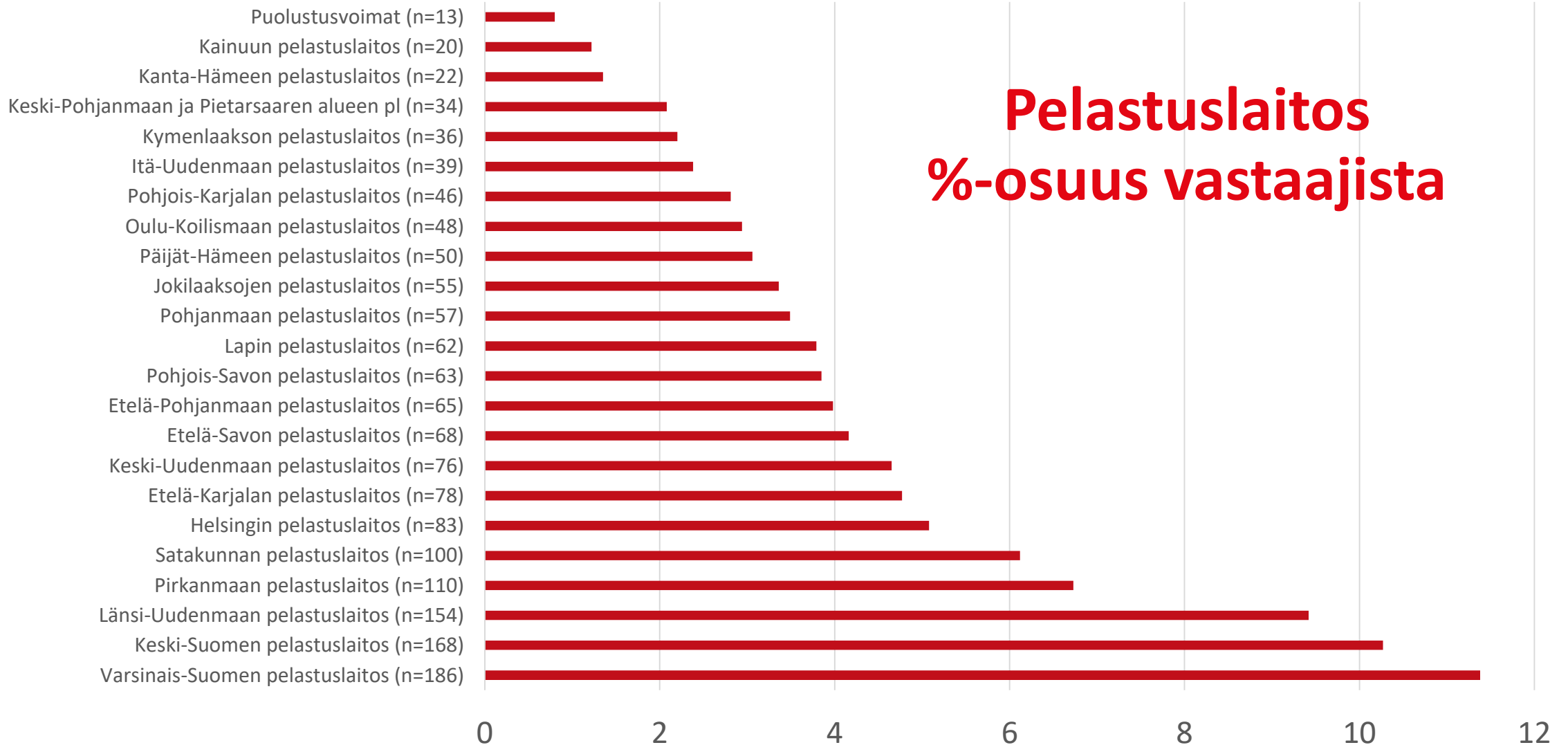
Sopimushenkilöstön tehtävärooli pelastustoimessa. %-osuus ko. ryhmästä

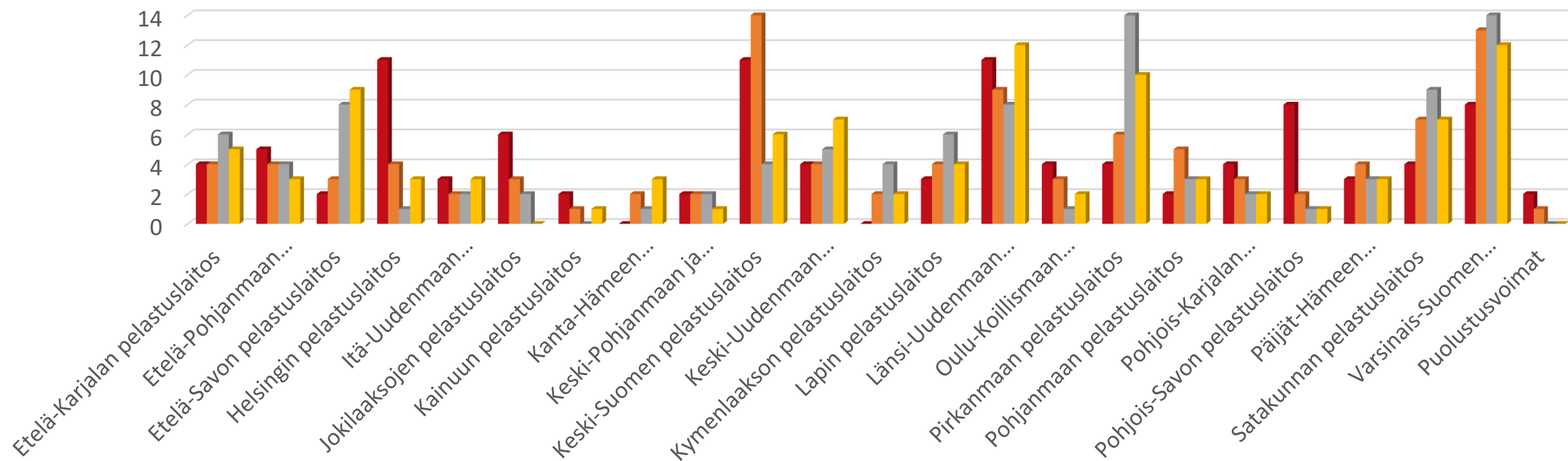
Työkokemus pelastusalalla %-osuus ko. ryhmästä

Pelastuslaitos %-osuus ko. vastaajaryhmästä

■ Päätoiminen henkilöstö (n=458)

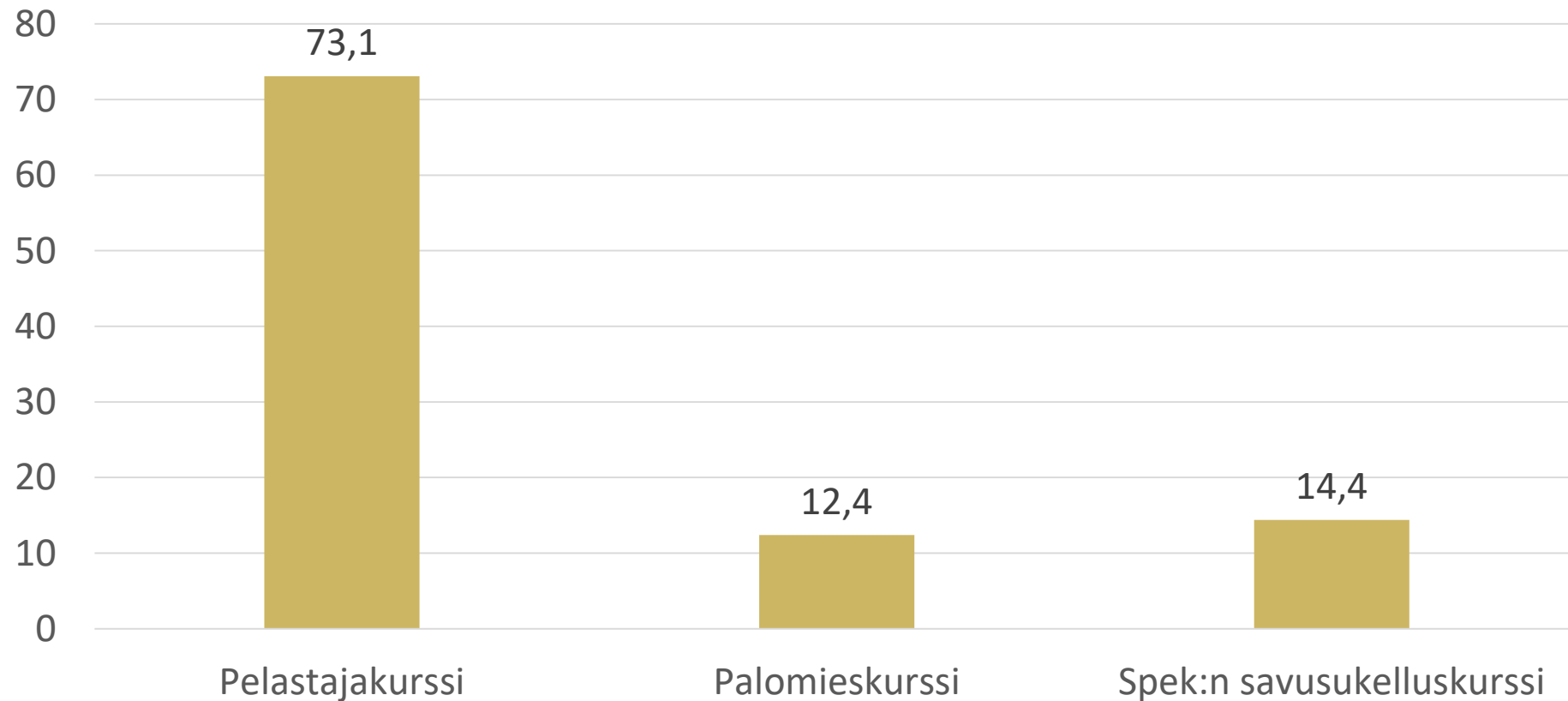
■ Sopimushenkilöstö - savusukelluskoulutus ja savusukelluskelpoinen (n=654)

■ Sopimushenkilöstö - savusukelluskoulutus, ei savusukelluskelpoinen (n=255)

■ Sopimushenkilöstö - ei savusukelluskoulutusta (n=221)

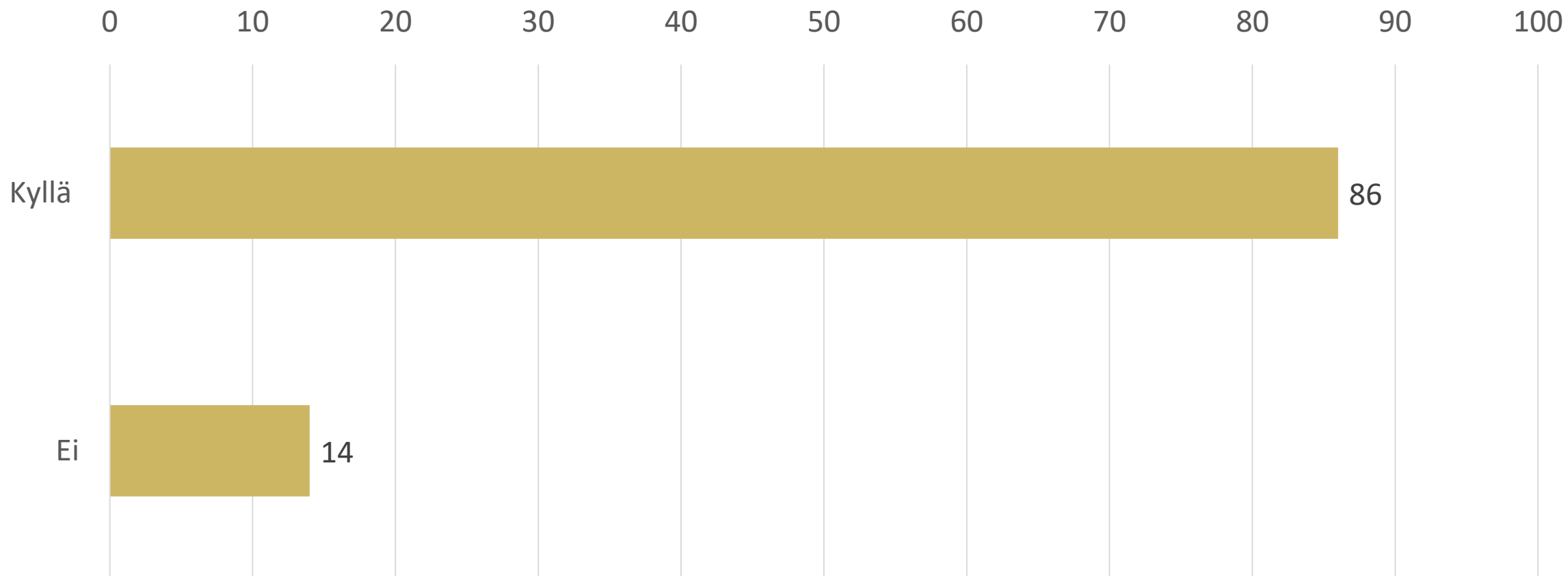

Päätoimisten (458) savusukelluskoulutus %-osuus vastaajaryhmästä

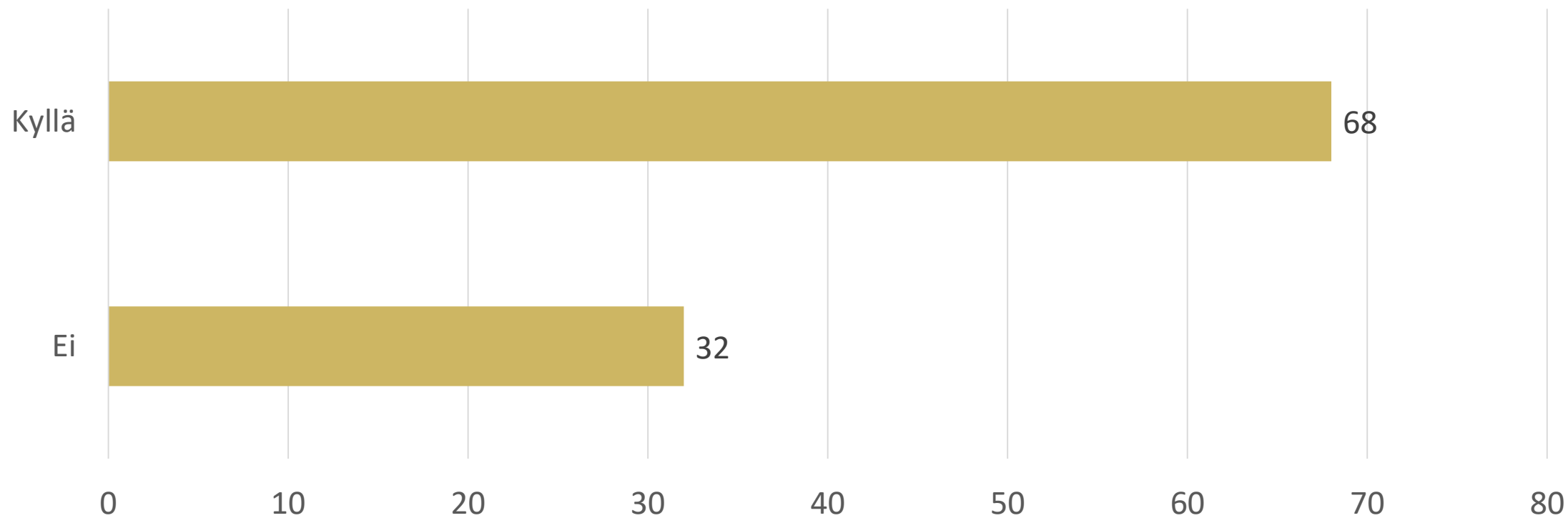

Savusukelluskoulutus kyselyyn vastanneilla %-osuus vastaajista

Oletko savusukelluskelpoinen?, %-osuus vastaajista

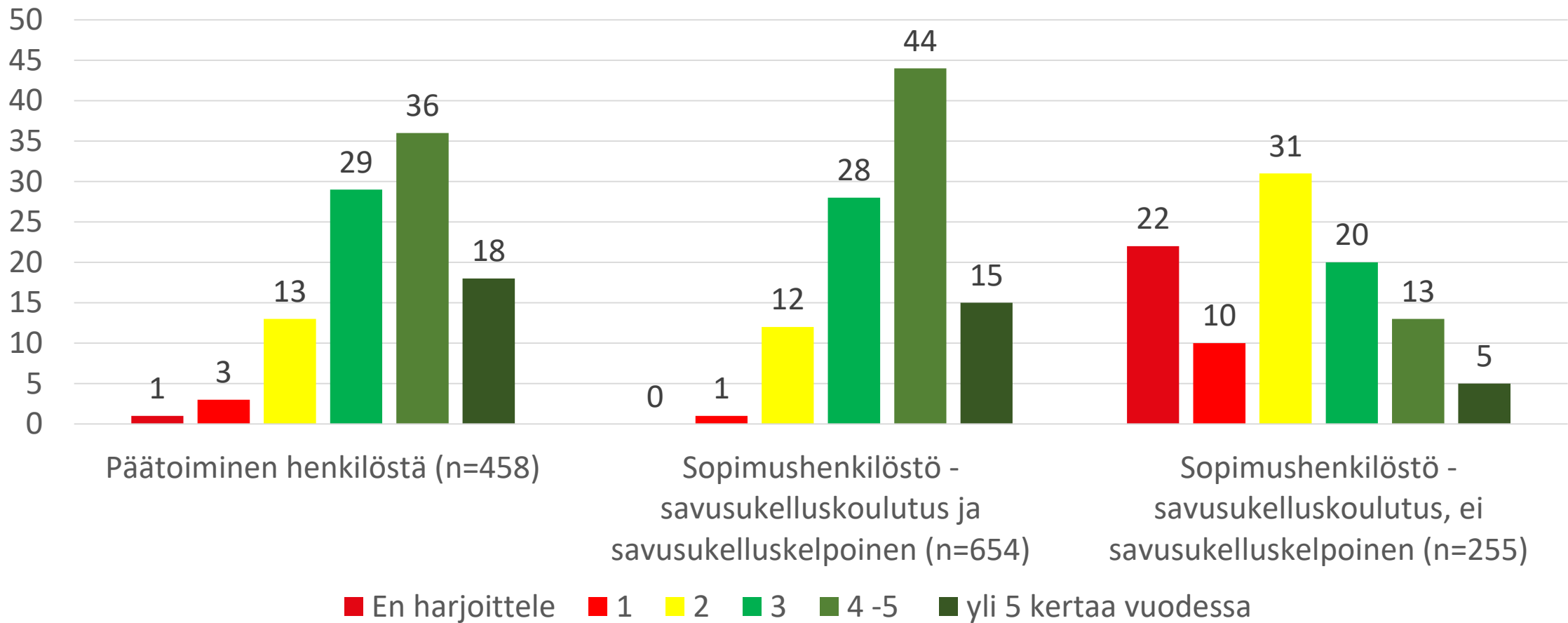

Savusukelluskelpoisuus ja harjoitukset

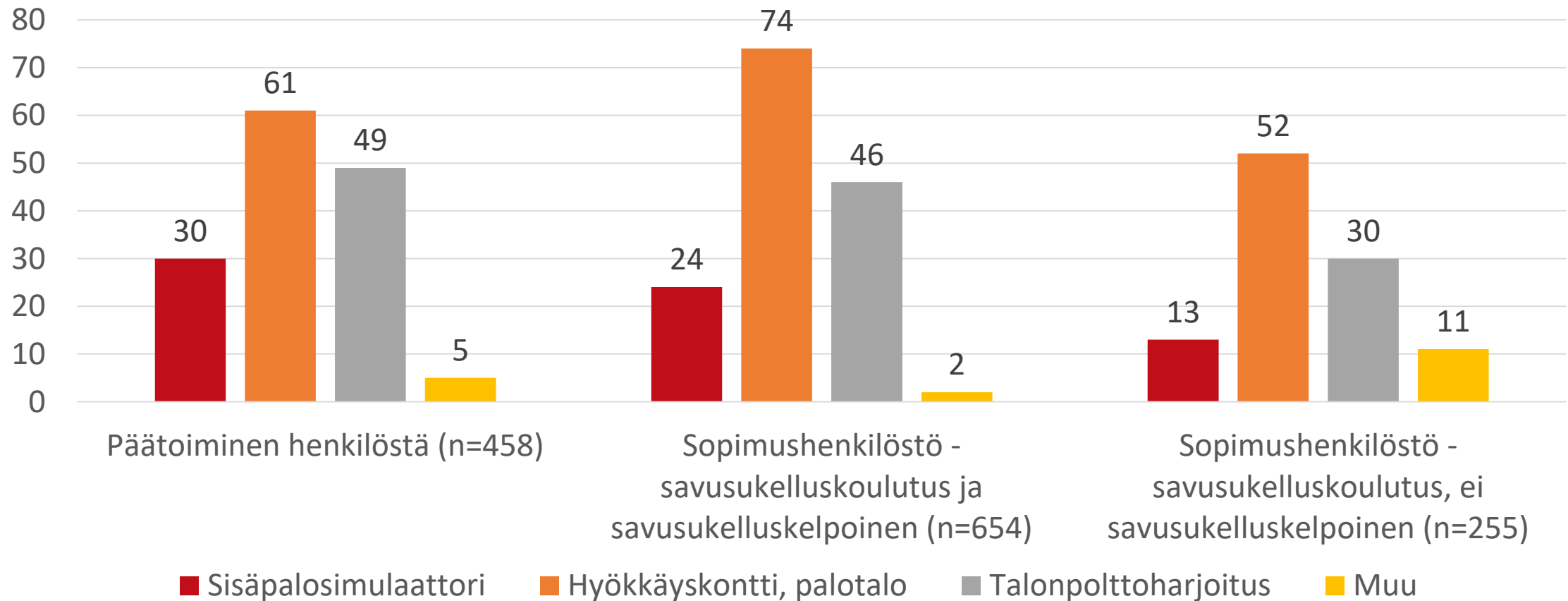

Kuinka montaa kertaa harjoittelet savusukellusta vuosittain? %-osuus vastaajaryhmästä

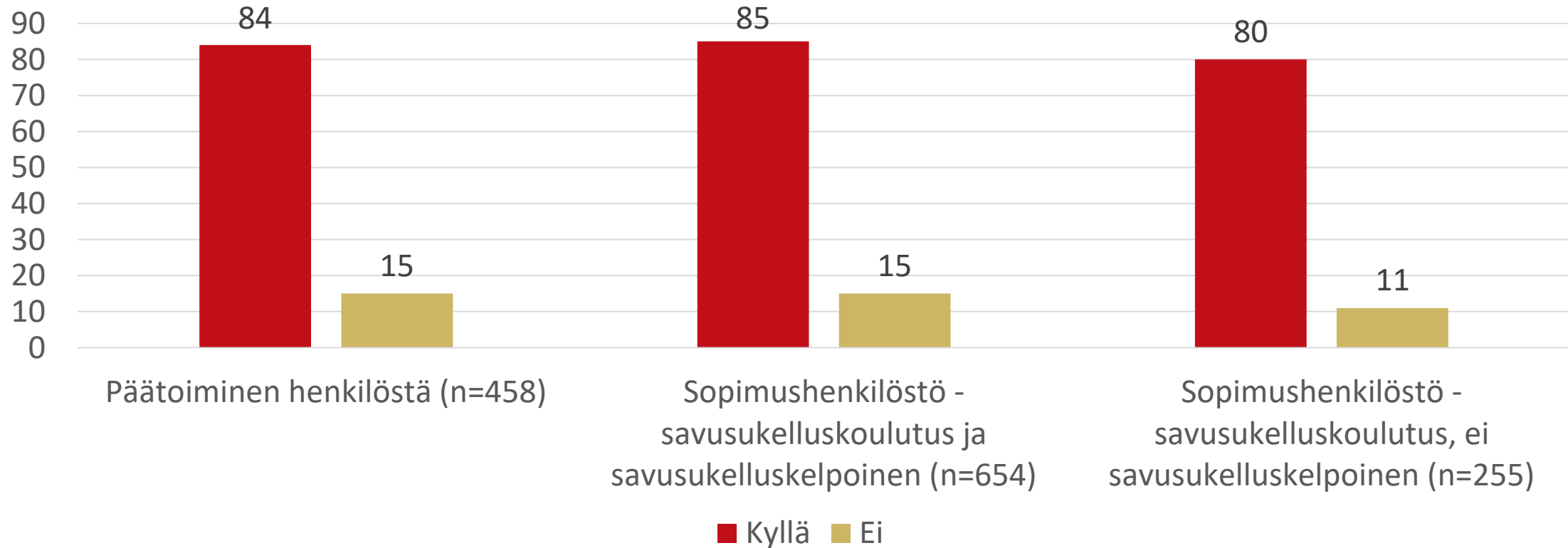

Suoritan kuumen savusukellusharjoituksen: %-osuus vastaajaryhmästä

Auttaako kuuma savusukellusharjoitus sinua savusukeltamaan todellisissa olosuhteissa? %-osuus vastaajaryhmästä

Miksi ei? Miten harjoitusta tulisi muuttaa?

- "Kontissa istuskelu vuodesta toiseen tuntuu turhauttavalta, eikä siinä opi mitään uutta... Tuli ei muutu ensikään vuonna erilaiseksi. Mielestäni sisäpalosimulaattorilla ei missään nimessä pitäisi pystyä kuittaamaan lämmintä savusukellusharjoitusta! Jos sellainen mahdollisuus on niin pelastuslaitos menee sieltä, missä aita on matalin. Pelkästään jo motivaation ja oppimisen kannalta harjoitus pitäisi järjestää joko **talonpoltossa** tai vastaavassa, missä voi harjoitella etsintää yms."
- "Yksi nopea veto melkein lämpimään konttiin ei ole laadukas harjoitus koko vuodelle."
- "Kuumissa harjoituksissa suuri osa ajasta menee tulen tekemiseen ja paikkojen siivoamiseen. Itse savusukellus jää mielestäni sivuosaan."

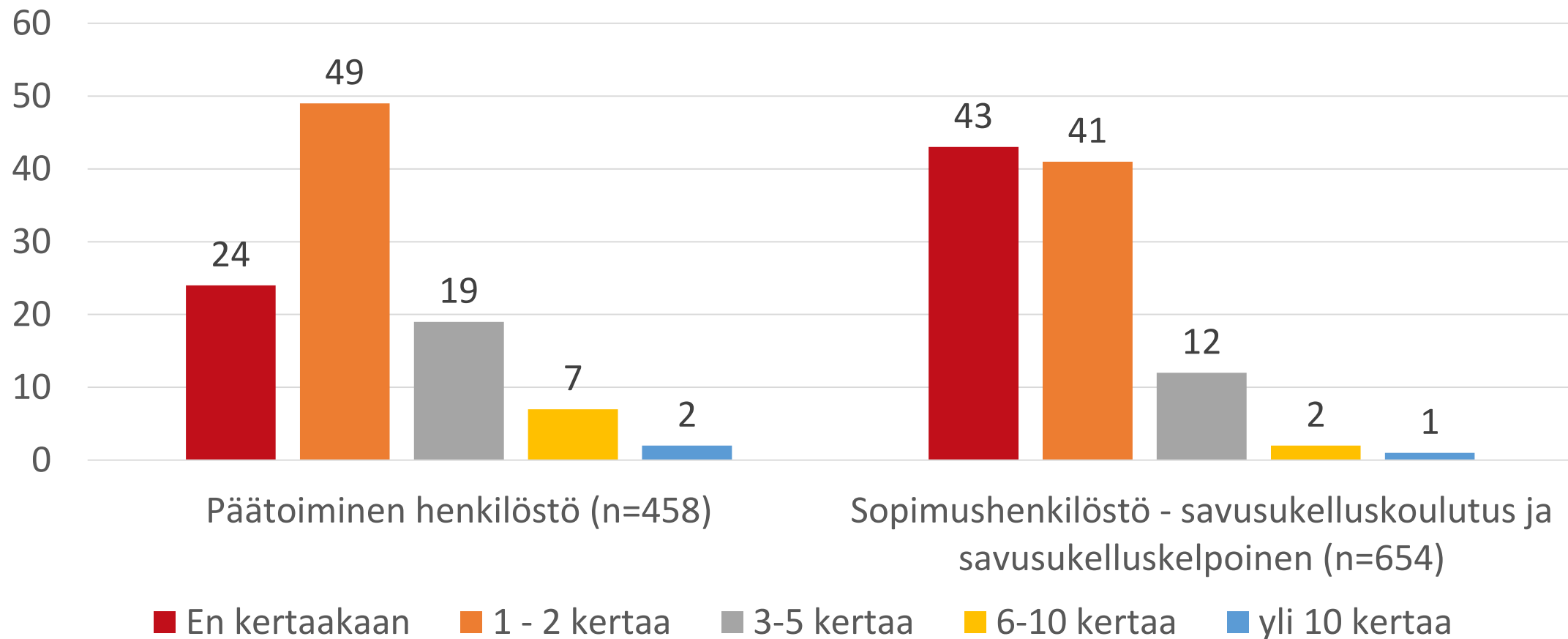

Talonpolttoja tarvitaan enemmän!

- Yhteensä **117 henkilöä** vastasi otsikon mukaisesti kysymykseen, miten kehittäisi savusukellusosaamista.
- "Aitoja talonpolttoharjoituksia vaan pitäisi olla reilusti!"
- "Lisäksi käytäntö on osoittanut, että lämpimien savusukellusharjoitusten järjestäminen talonpolttoharjoituksen yhteydessä toimii huomattavasti parempana oppimisympäristönä, kuin sisäpalosimulaattori."
- "Ei kuumassa kontissa muutaman tsup tsupin päästäminen mitenkään vastaa oikeita olosuhteita. Pitäis päästä harjoittelemaan etsintää mahdollisimman luonnollisessa olosuhteissa, jotta joutuisi seuraaman myös savupatjaa yläpuolella. Kontit moniulotteisimmiksi, jotta tulisi "huoneita". "

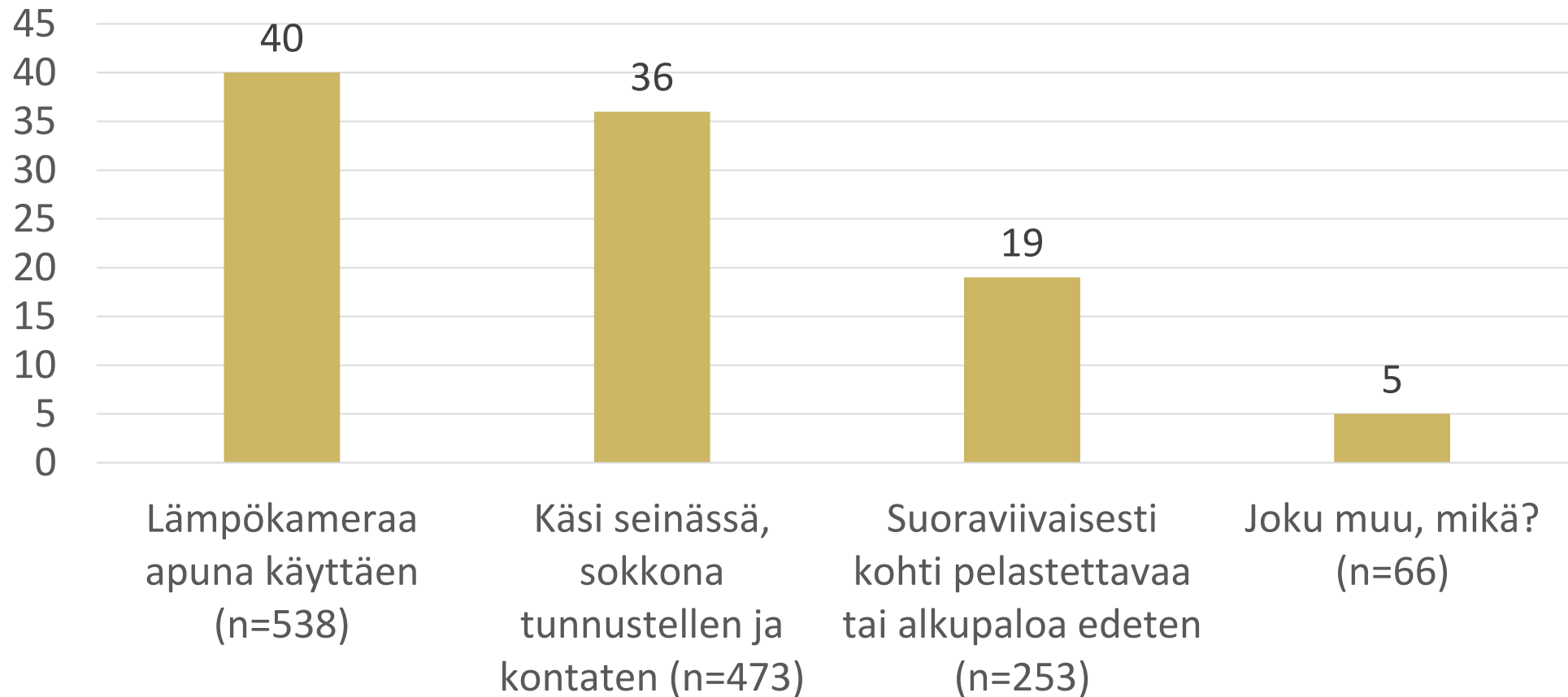

Montako kertaa olet savusukeltanut hälytystehtävällä viimeisen kuluneen 12 kuukauden aikana? % vastaajaryhmästä

Mikä on useimmin käyttämäsi savusukellustekniikka hälytystehtävissä? %-osuus vastaajista (n=1330)

Mikä on useimmin käyttämäsi savusukellustekniikka hälytystehtävissä?

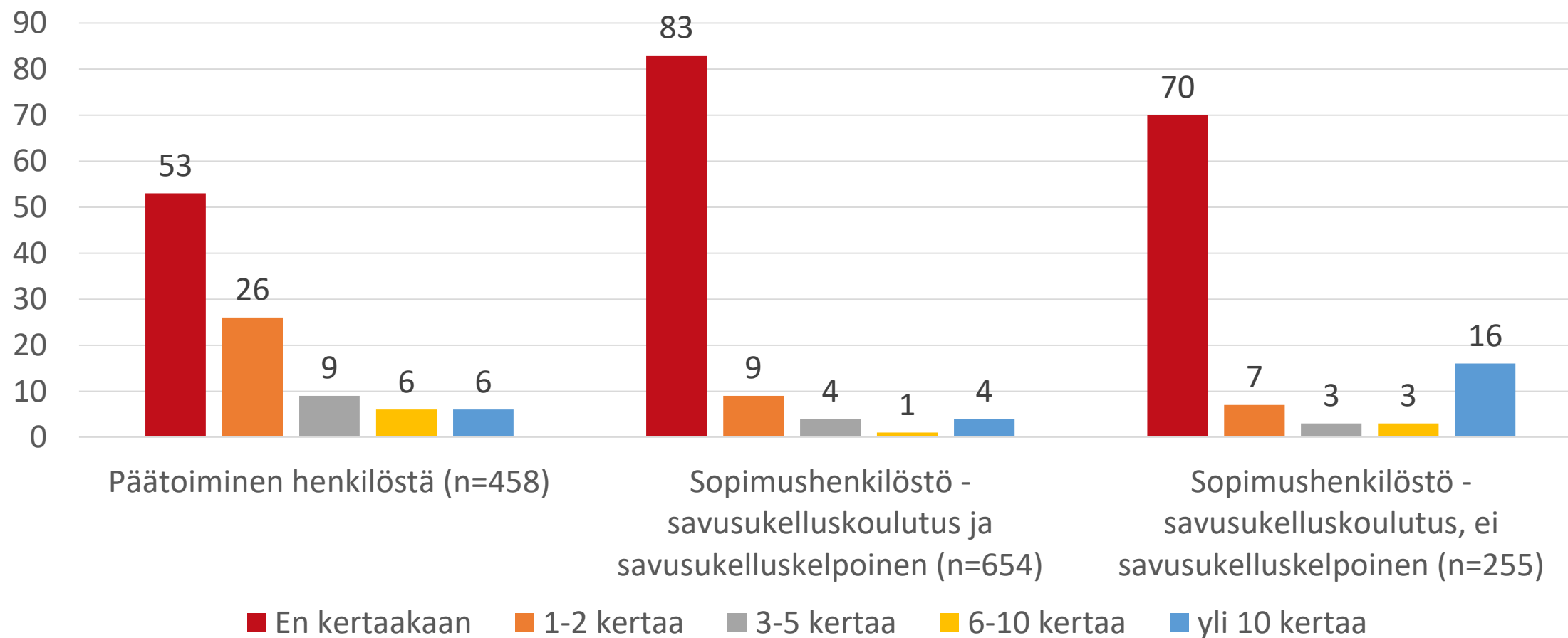
Joku muu, mikä?

- 66 vastausta
- **Tilanteen mukaan** kaikkia edellä mainittuja tekniikoita hyödyntäen!
 - Käsi seinässä
 - Lämpökameraa apuna käyttäen
 - Suoraviivaisesti kohti pelastettavaa ja paloa kohti edeten

→ **Tiedustelu – tilanteen analysointi – toiminta!**

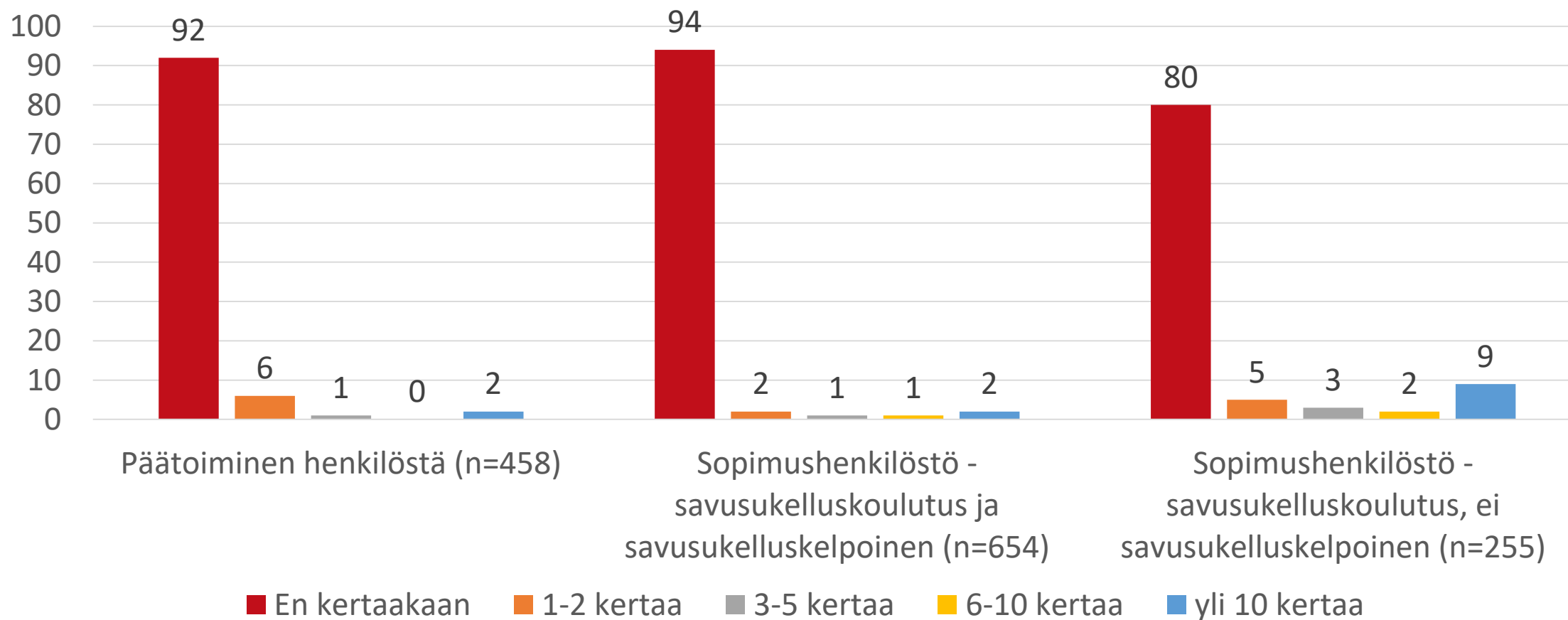
Montako kertaa olet harjoitellut tuplasäiliöillä savusukeltamista työurasi aikana? %-osuus vastaajaryhmästä

(savusukellus- ja sammutustekniikan osaamiskysely 02/2020)

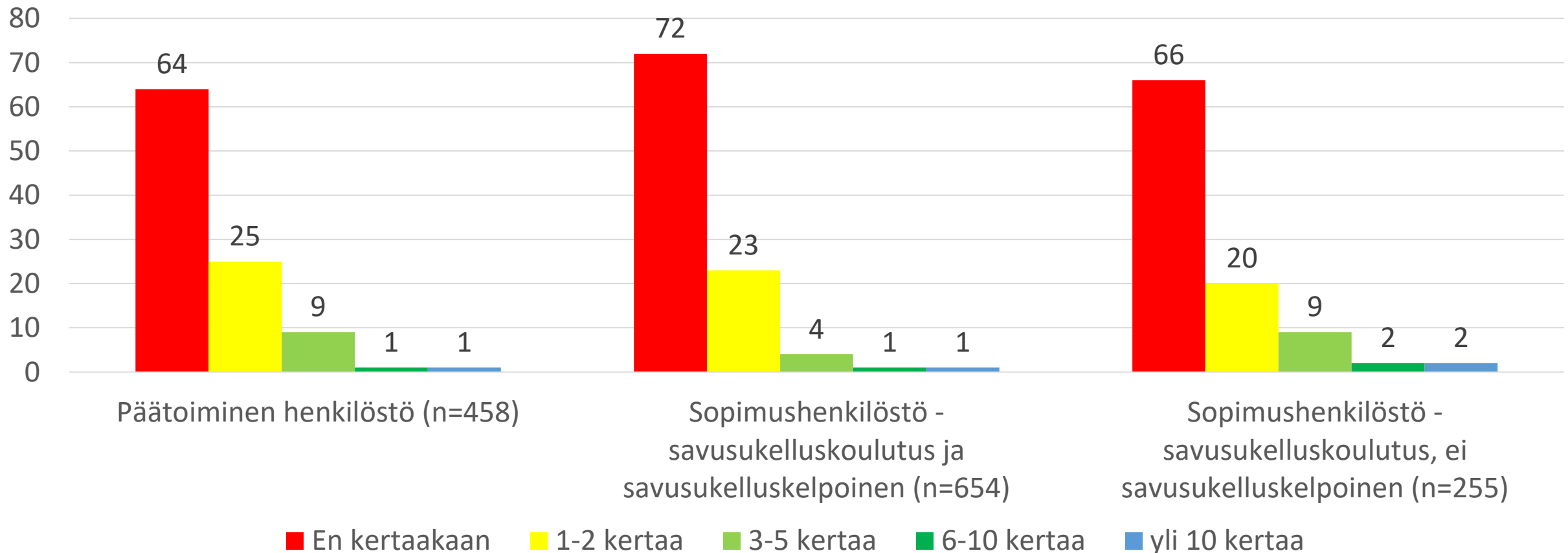
Montako kertaa olet savusukeltanut tuplasäiliöillä hälytystehtävillä? %-osuus vastaajaryhmästä

(savusukellus- ja sammutustekniikan osaamiskysely 02/2020)

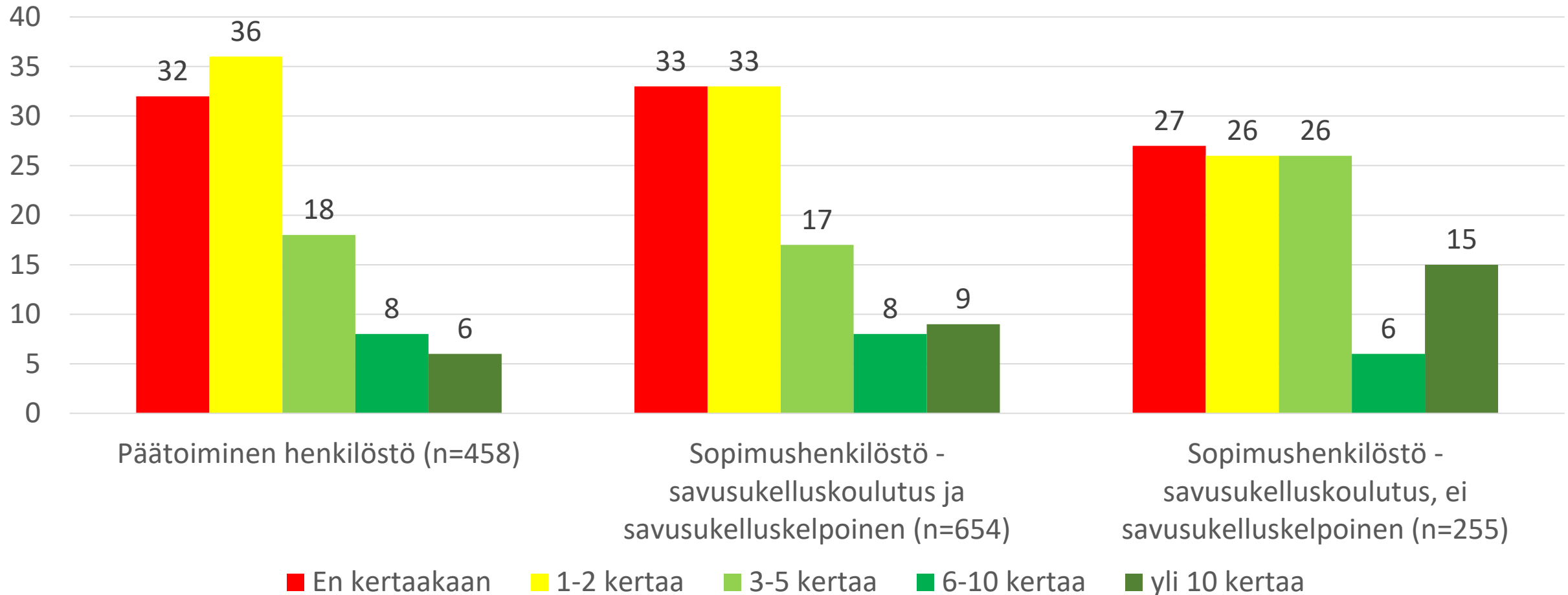

Montako kertaa olet harjoitellut savusukellus- ja sammutustekniikkaa hoitolaitoksessa työurasi aikana? (ei tutustumiskäynti) %-osuus vastaajaryhmästä

Montako kertaa olet harjoitellut savusukellus- ja sammutustekniikkaa teollisuuslaitoksessa työurasi aikana? (ei tutustumiskäynti) %-osuus vastaajaryhmästä

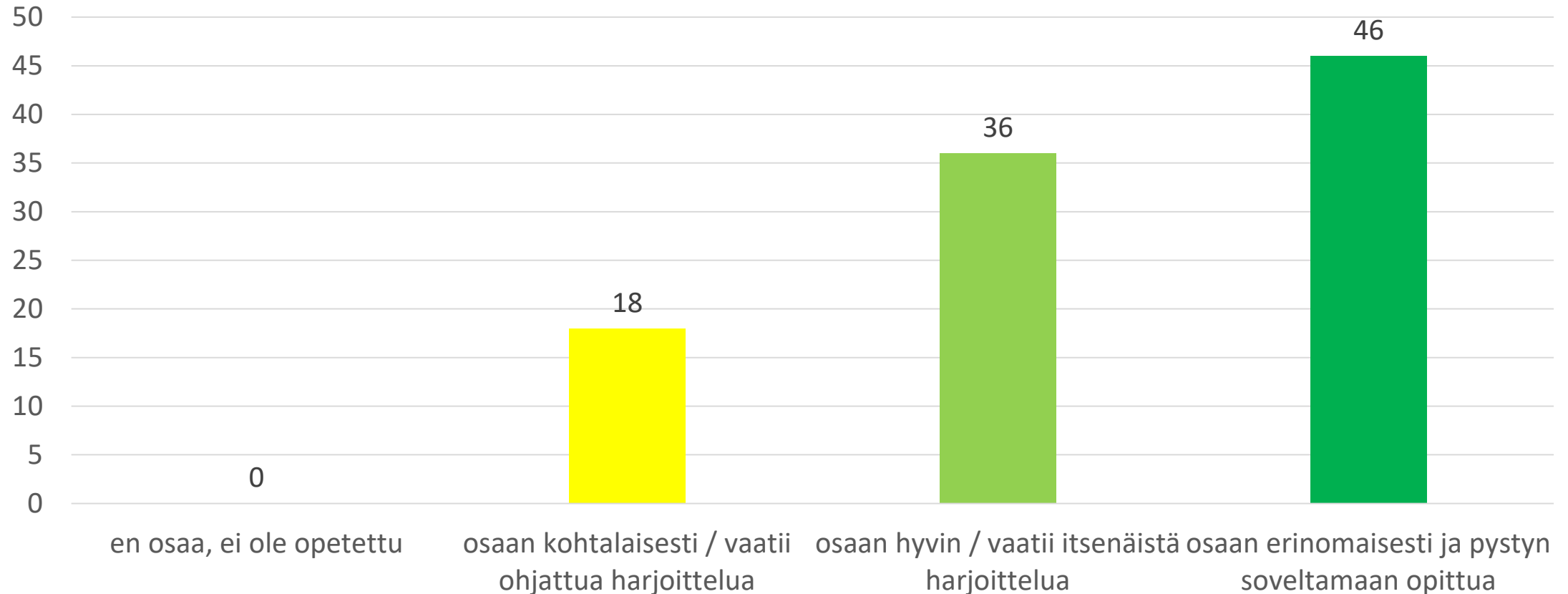

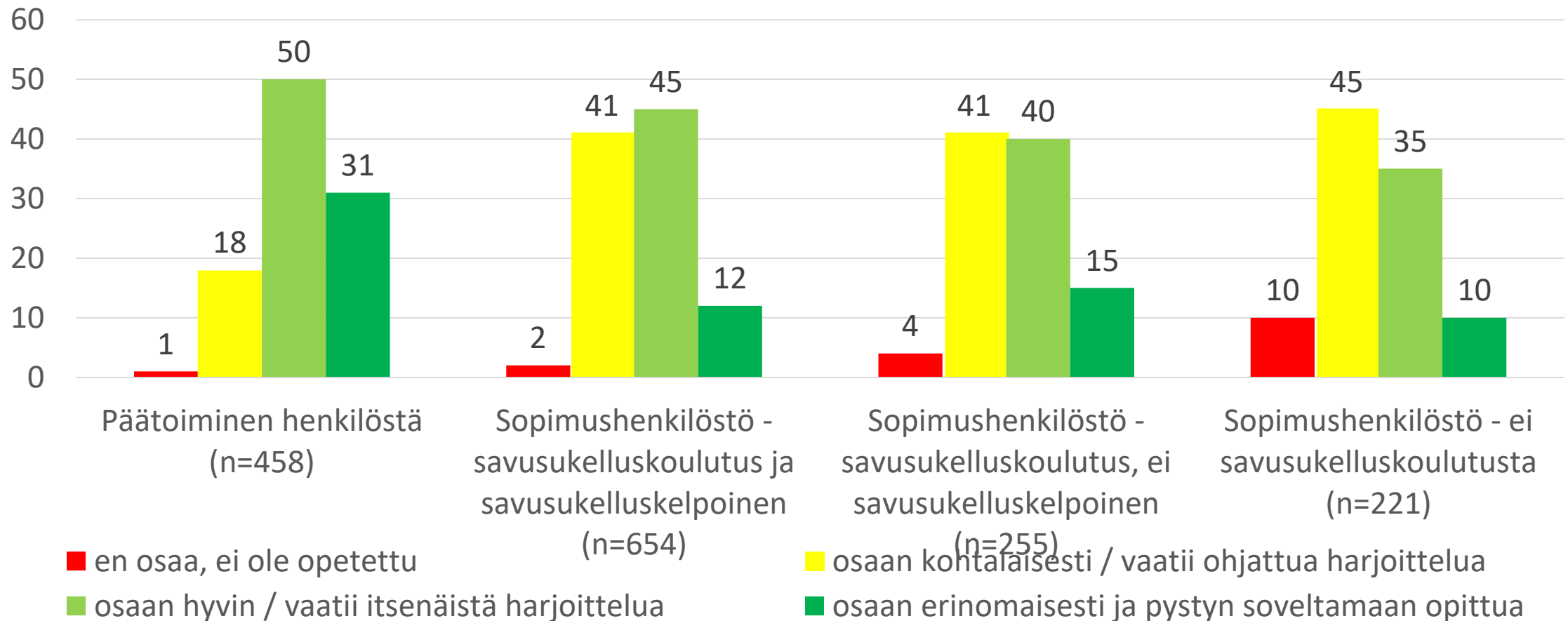
Osaaminen Tulipalo ja rakenteet

Osaan käyttää paineilmahengityslaitetta hengityksensuojaimena? (Vastaajaryhmä: Sopimushenkilöstö - ei savusukelluskoulutusta (n=221))

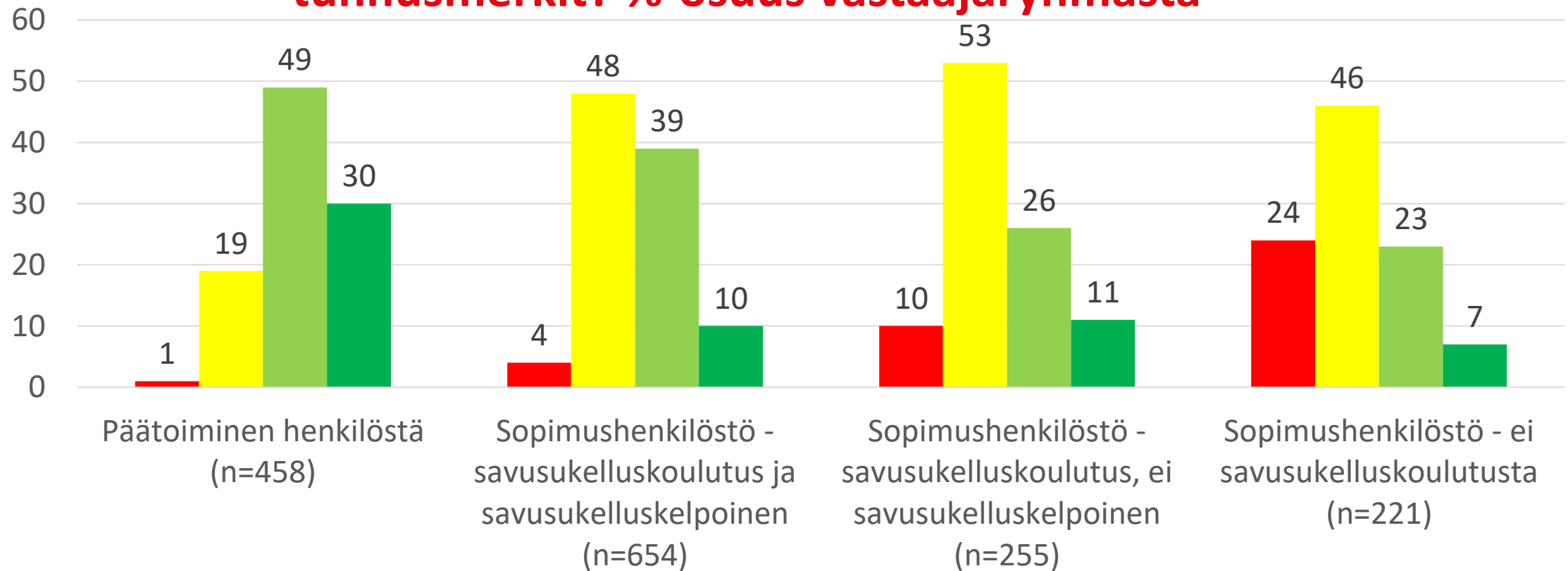

Osaan havainnoida palon kehittymistä ja leviämistä savun liikkeen ja värin perusteella? %-osuus vastaajaryhmästä

Osaan luetella happirajoitteisen huonepalon tunnusmerkit? %-osuus vastaajaryhmästä

■ en osaa, ei ole opetettu

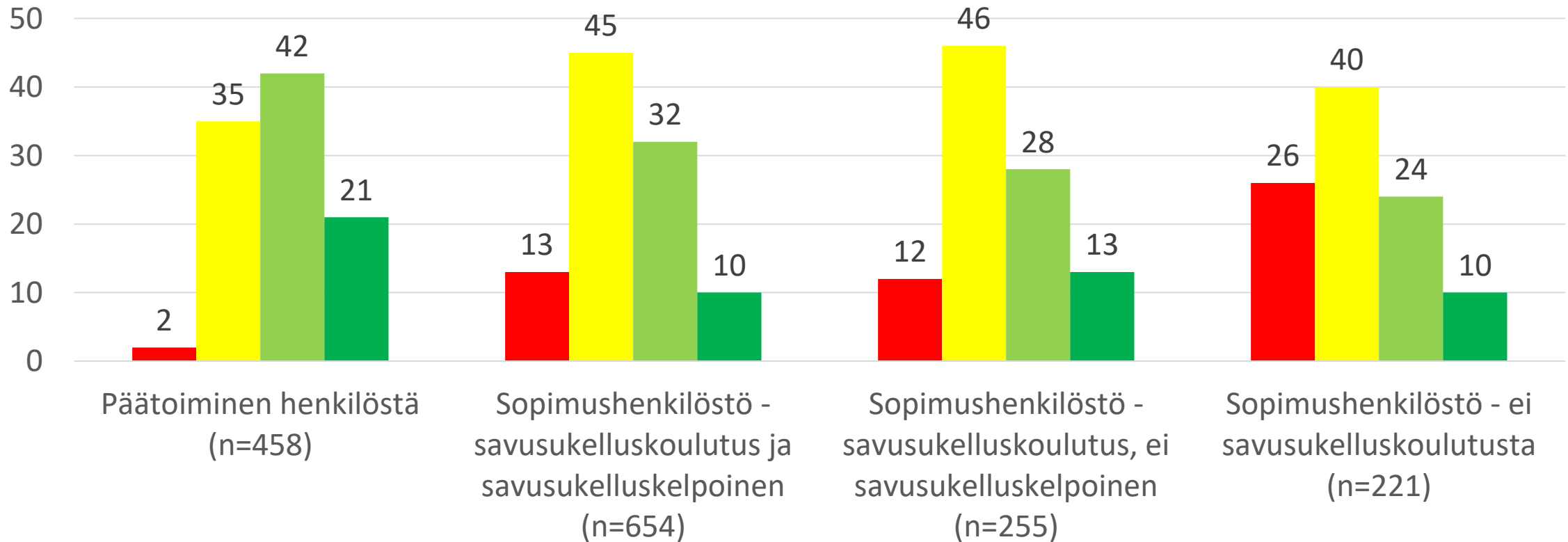
■ osaan hyvin / vaatii itsenäistä harjoittelua

■ osaan kohtalaisesti / vaatii ohjattua harjoittelua

■ osaan erinomaisesti ja pystyn soveltamaan opittua

Osaan kertoa, miten palo-osastointi on toteutettu eri käyttötavan rakennuksissa? %-osuus vastaajaryhmästä

■ en osaa, ei ole opetettu

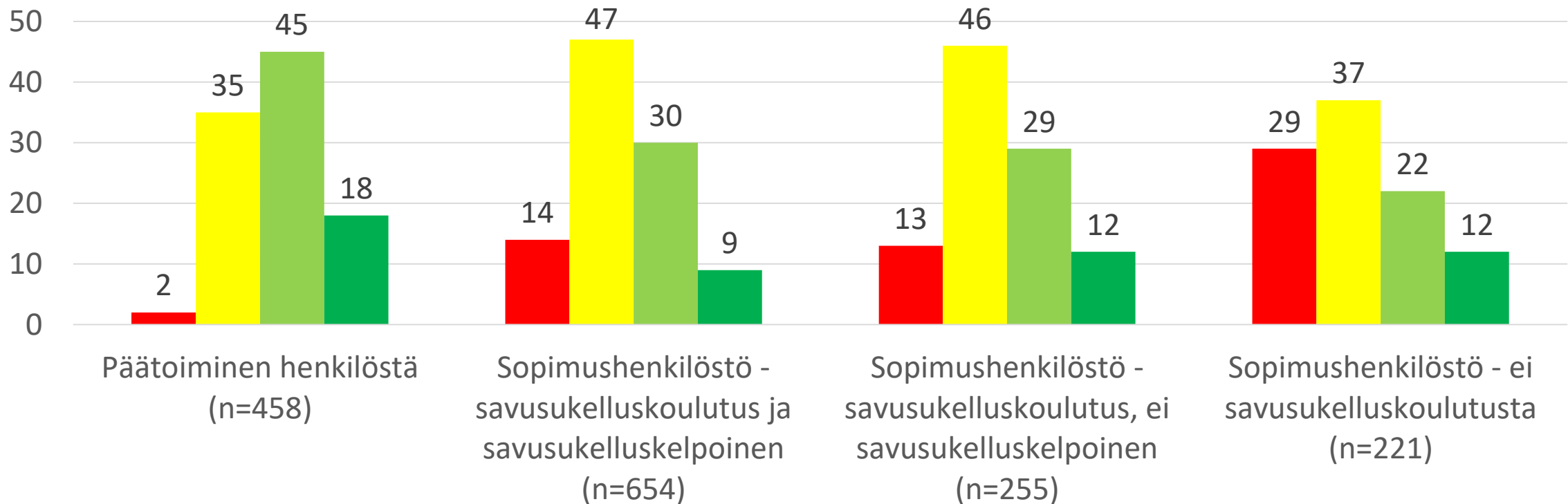
■ osaan hyvin / vaatii itsenäistä harjoittelua

■ osaan kohtalaisesti / vaatii ohjattua harjoittelua

■ osaan erinomaisesti ja pystyn soveltamaan opittua

Osaan tunnistaa osastoivan rakenteen rakennuksen sisäpuolella? %-osuus vastaajaryhmästä

■ en osaa, ei ole opetettu

■ osaan kohtalaisesti / vaatii ohjattua harjoittelua

■ osaan hyvin / vaatii itsenäistä harjoittelua

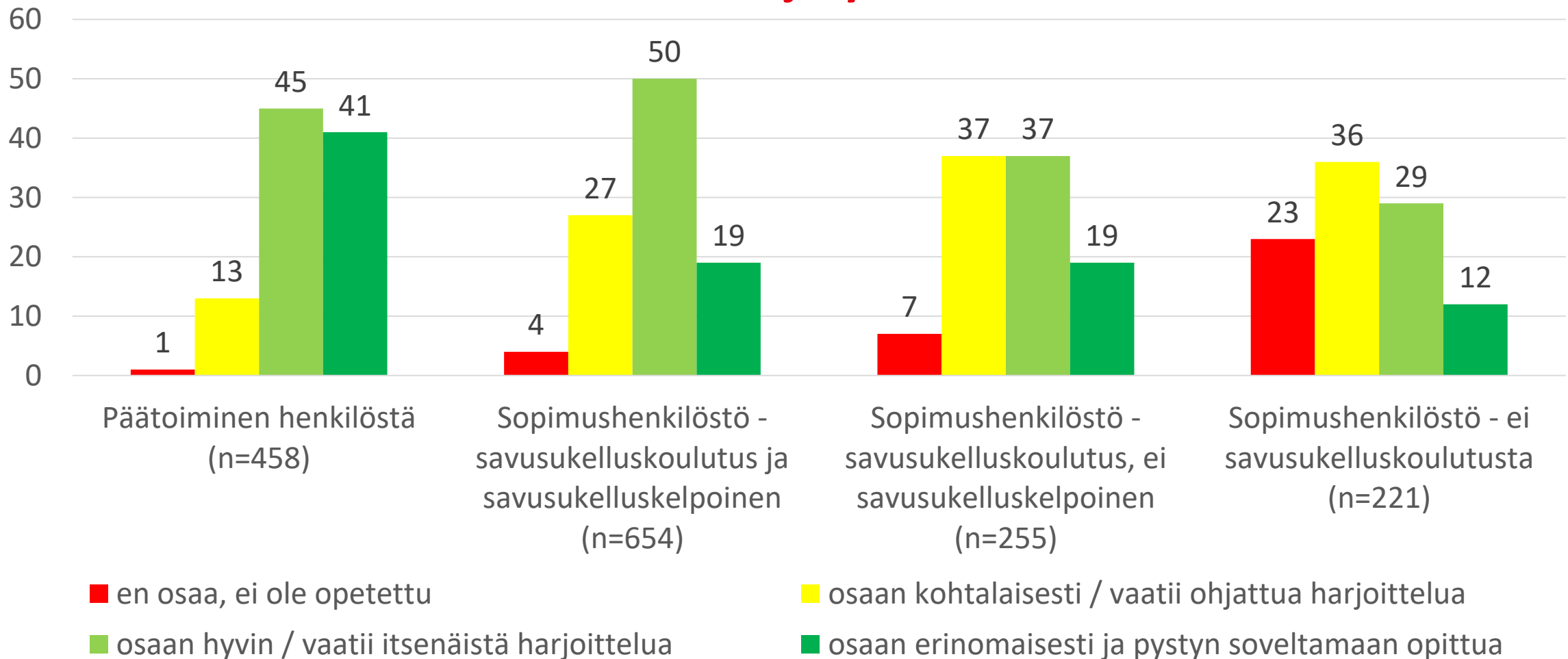
■ osaan erinomaisesti ja pystyn soveltamaan opittua

Osaaminen Sammuttaminen

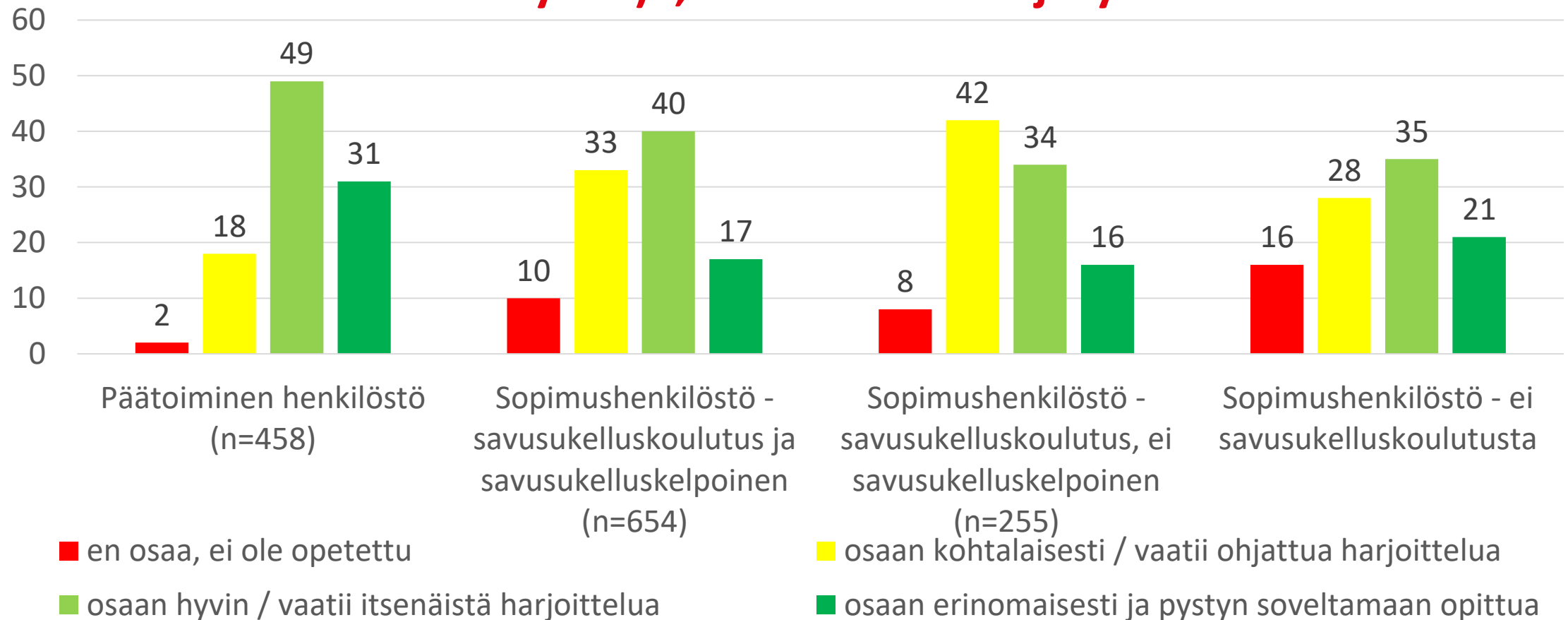

Osaan torjua pistoliekin suihkuputkella? %-osuus vastaajaryhmästä

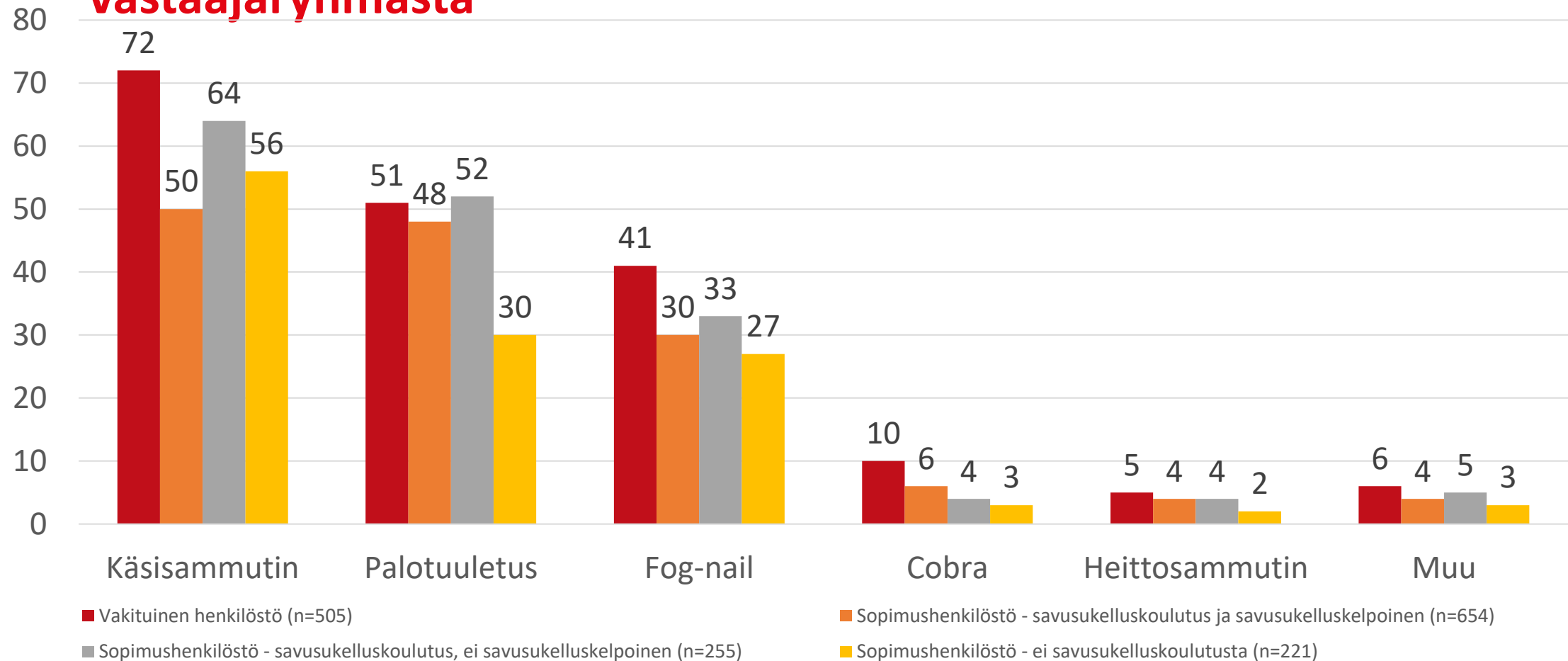

Osaan rajoittaa paloa rakennuksen ulkopuolelta jollakin täydentävällä sammutustekniikalla (fog-nail, cobra, käsisammutin yms.)?, %-osuus vastaajaryhmästä

Mitä seuraavista sammutustekniikoista olet käyttänyt todellisessa tilanteessa? (voit valita usean vaihtoehdon), %-osuus vastaajaryhmästä

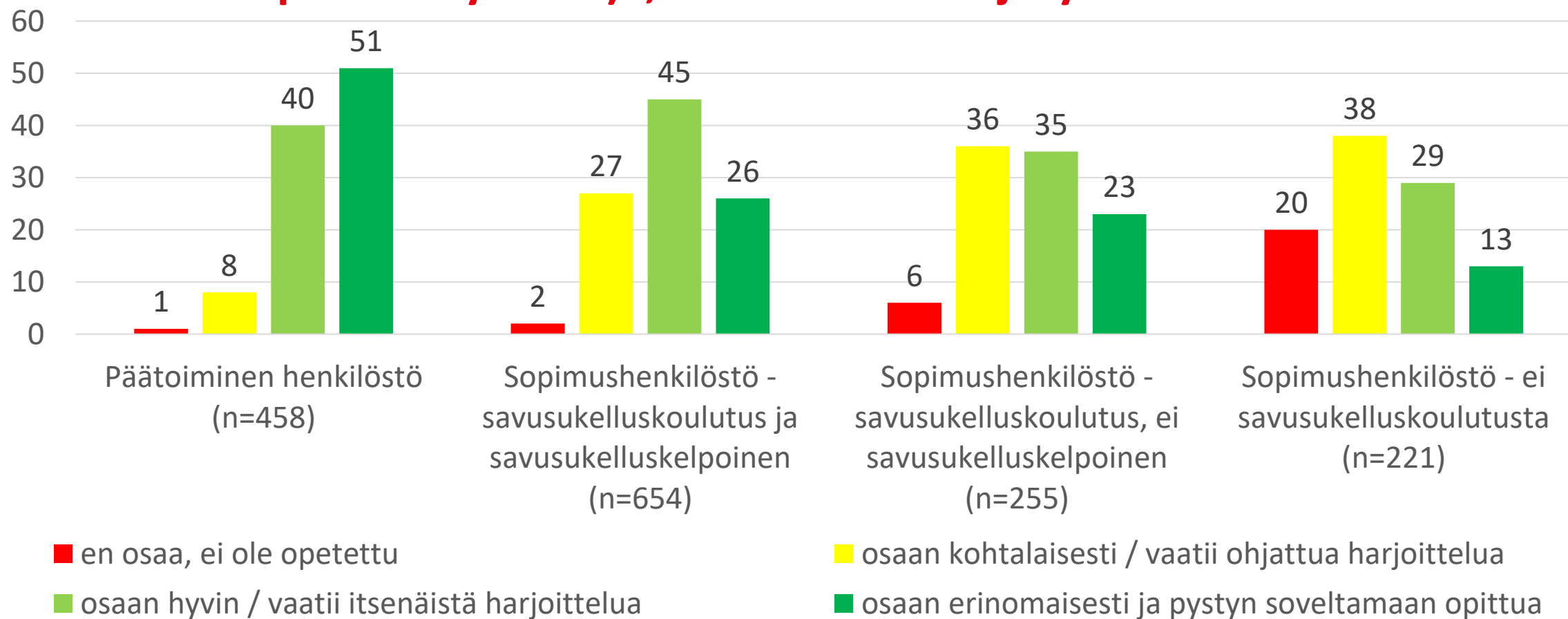

Mitä seuraavista sammutustekniikoista olet käyttänyt todellisessa tilanteessa? – vastaus muu tekniikka

- **Joku muu tekniikka, mikä?**
 - Suihkuputki
 - Pistosuihkuputkella sammuttaminen rakennuksen ulkopuolelta
 - Jauhe Fog-nail
 - CAFS
 - Vaahto
 - Sammutuspeite ajoneuville
 - ST-putki (Hydrovent)
 - Sammutuskärsä

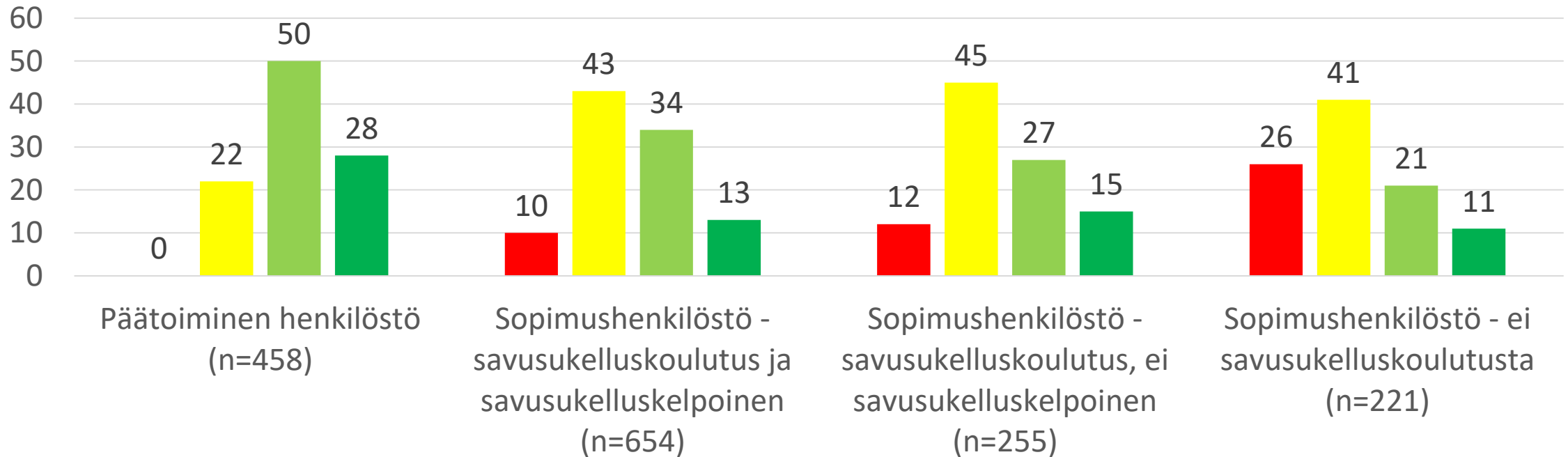

Osaan ylipaineistaa tiloja (esim. kerrostalon porraskäytävän)?, %-osuus vastaajaryhmästä

Osaan hyödyntää rakennuksen savunpoistojärjestelmiä? %-osuus vastaajaryhmästä

■ en osaa, ei ole opetettu

■ osaan kohtalaisesti / vaatii ohjattua harjoittelua

■ osaan hyvin / vaatii itsenäistä harjoittelua

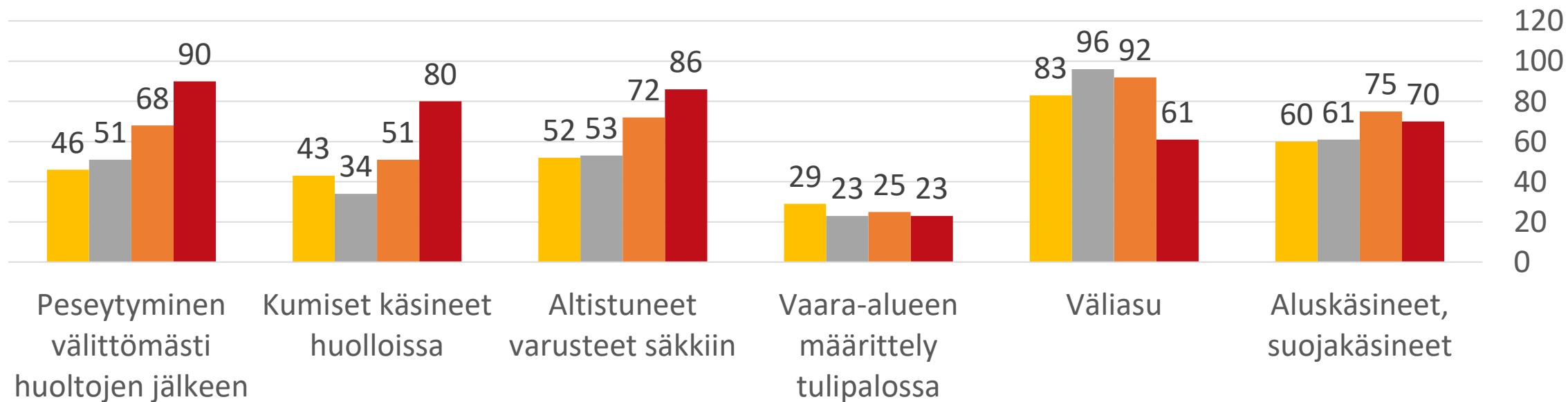
■ osaan erinomaisesti ja pystyn soveltamaan opittua

Työturvallisuus

Altistusta vähentävien suojavarusteiden käyttö työssä, %-osuus vastaajaryhmästä

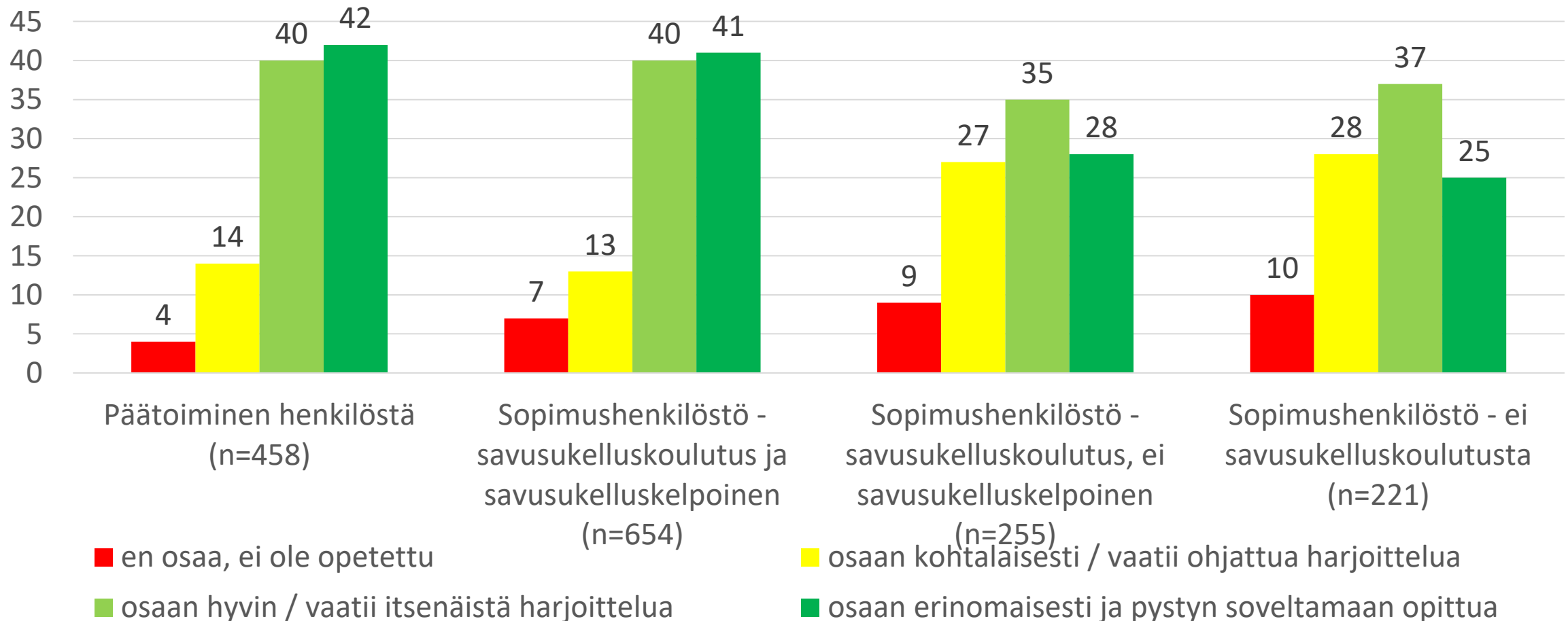
■ Päätoiminen henkilöstä (n=458)

■ Sopimushenkilöstö - savusukelluskoulutus ja savusukelluskelpoinen (n=654)

■ Sopimushenkilöstö - savusukelluskoulutus, ei savusukelluskelpoinen (n=255)

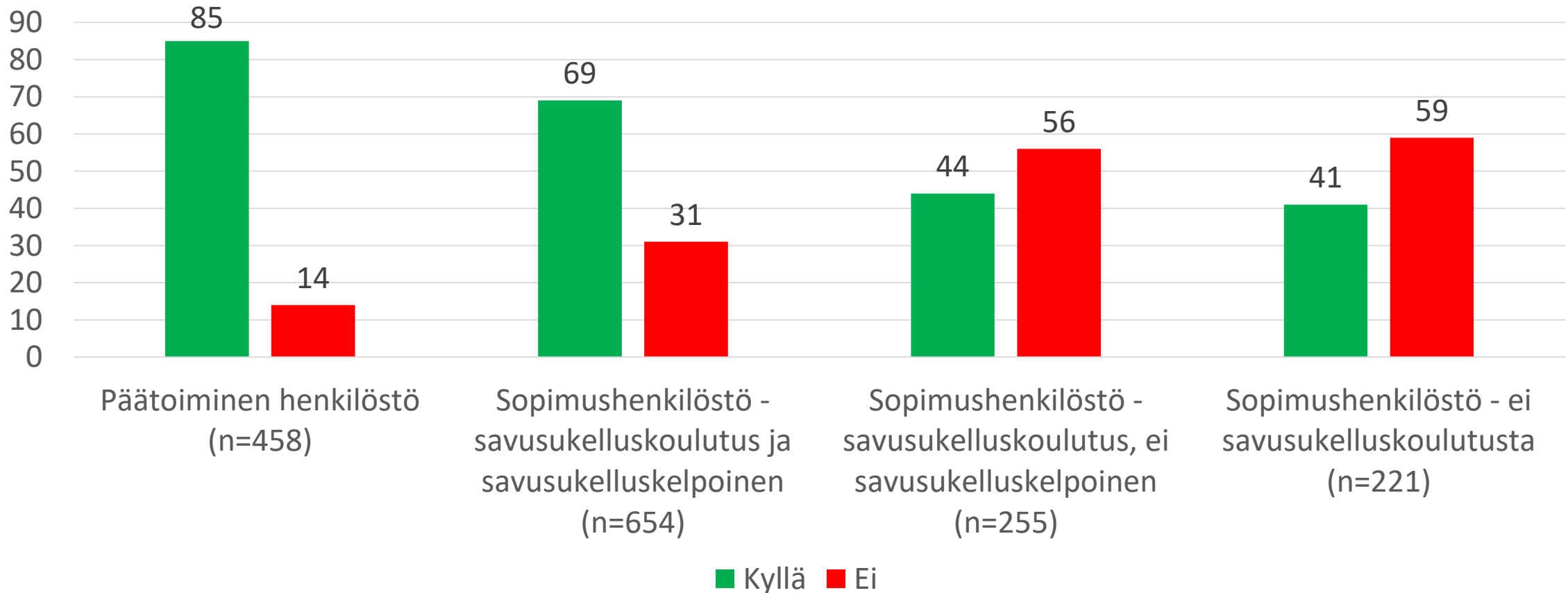
■ Sopimushenkilöstö - ei savusukelluskoulutusta (n=221)

Osaan pestä paineilmahengityslaitteen käytön jälkeen puhdas paloasema-toiminta mallin mukaisesti? %-osuus vastaajaryhmästä

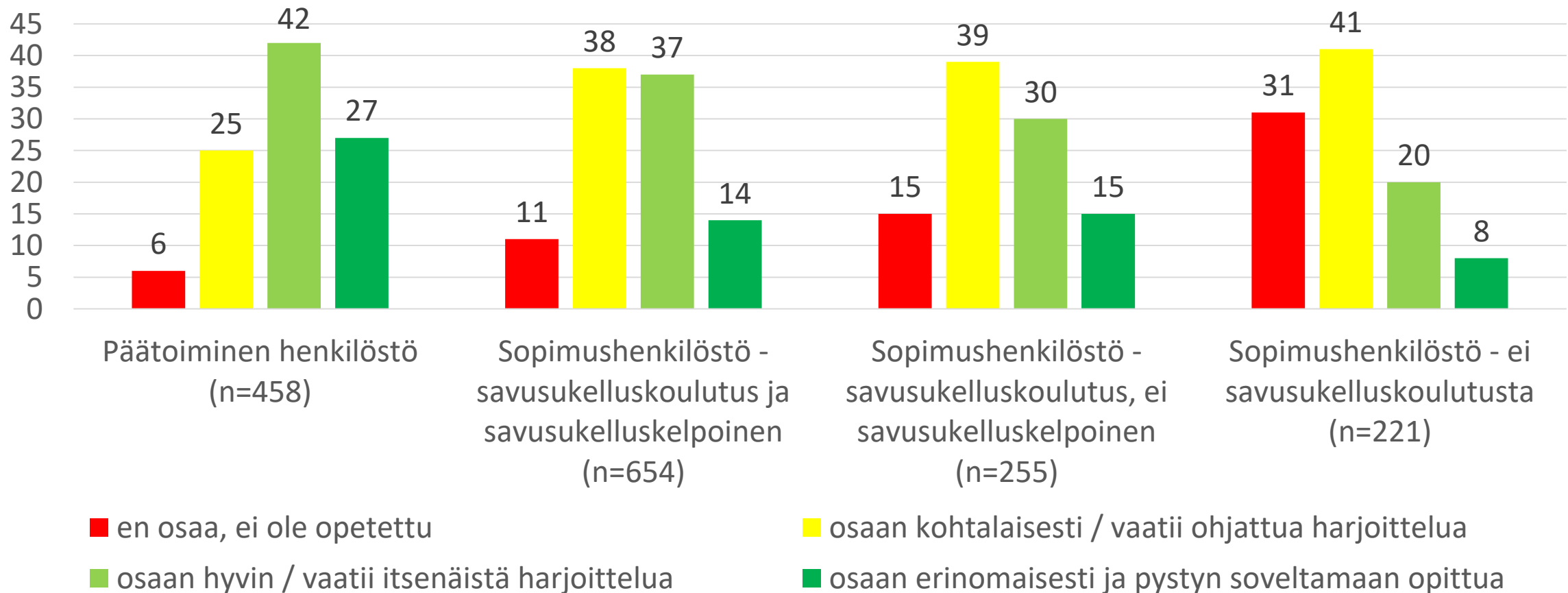

Oletko harjoitellut lisäilman syöttämistä viimeisen 2 vuoden aikana? %-osuus vastaajaryhmästä

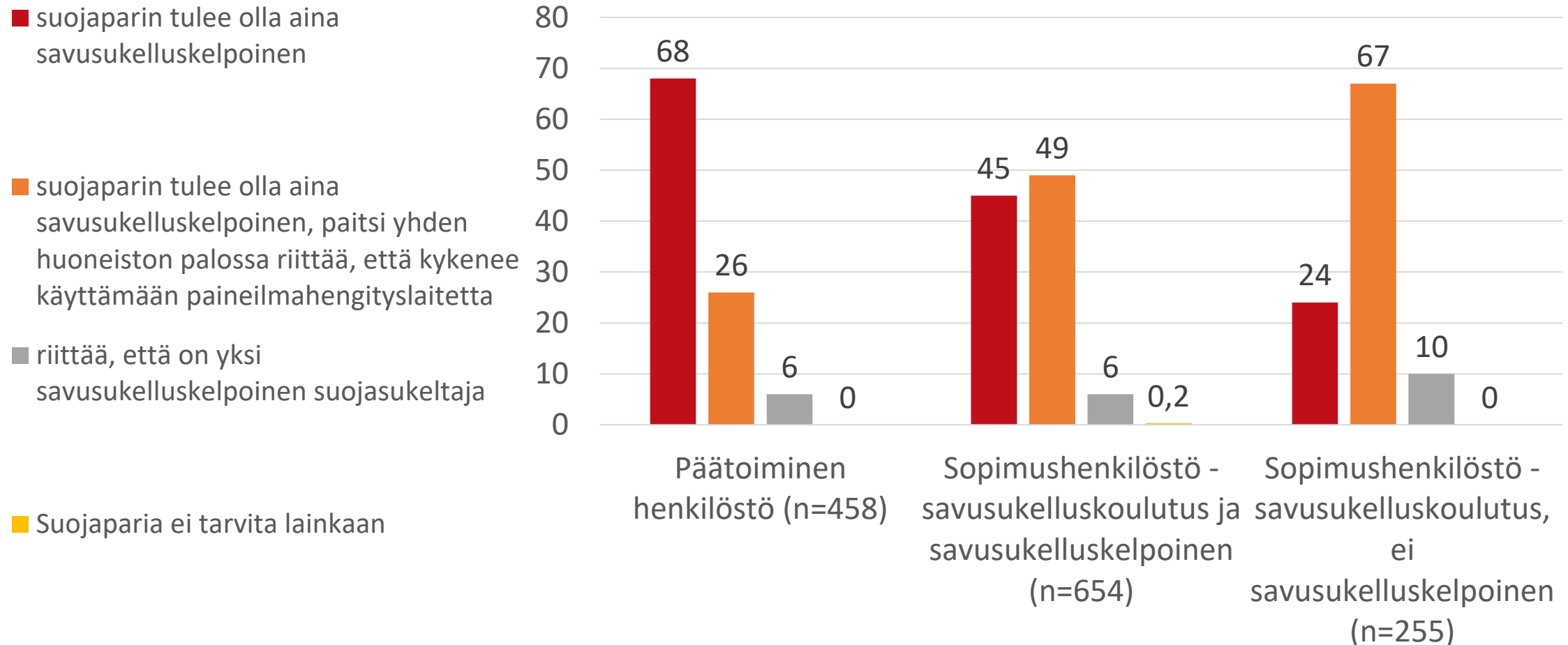

Osaan toimia suojaparissa, mikäli tulee pelastustehtävä sortuman alle puristukseen jääneen savusukeltajan pelastamiseksi? %-osuus vastaajaryhmästä

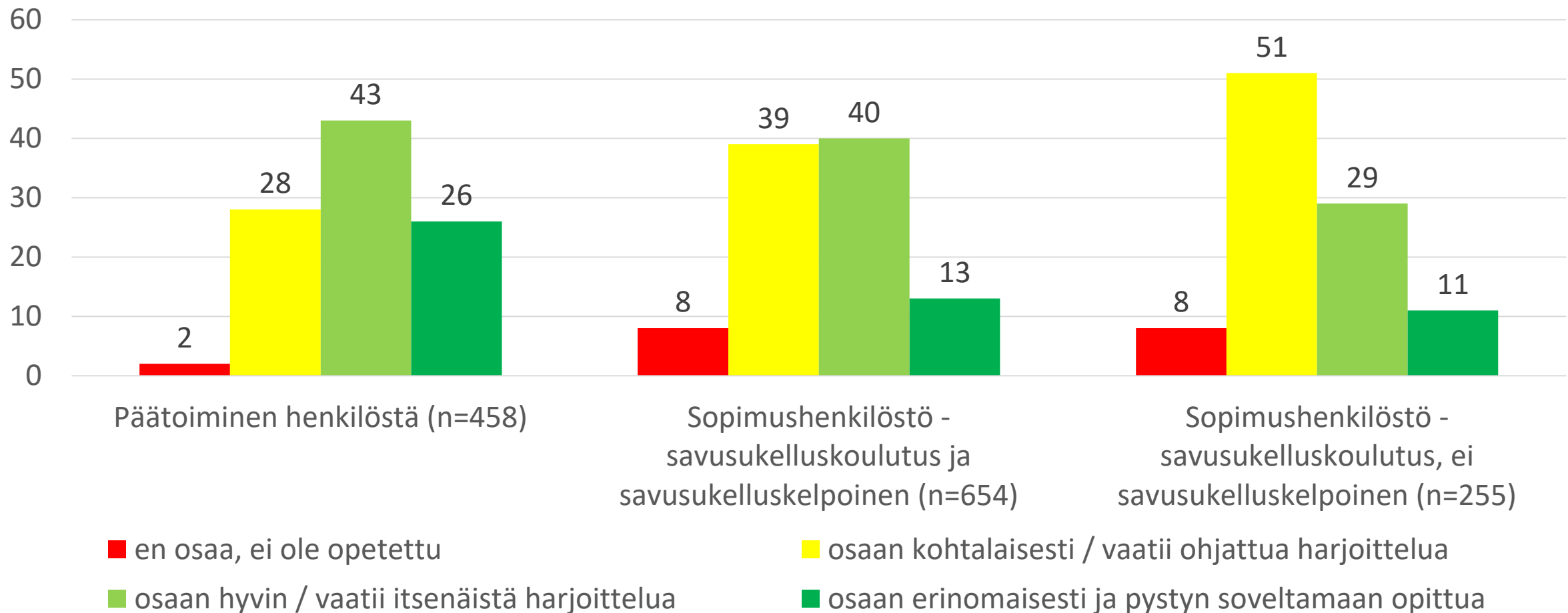

Millä edellytyksillä voi mielestäsi toimia suojaparissa savusukellustilanteessa? % vastaajaryhmästä

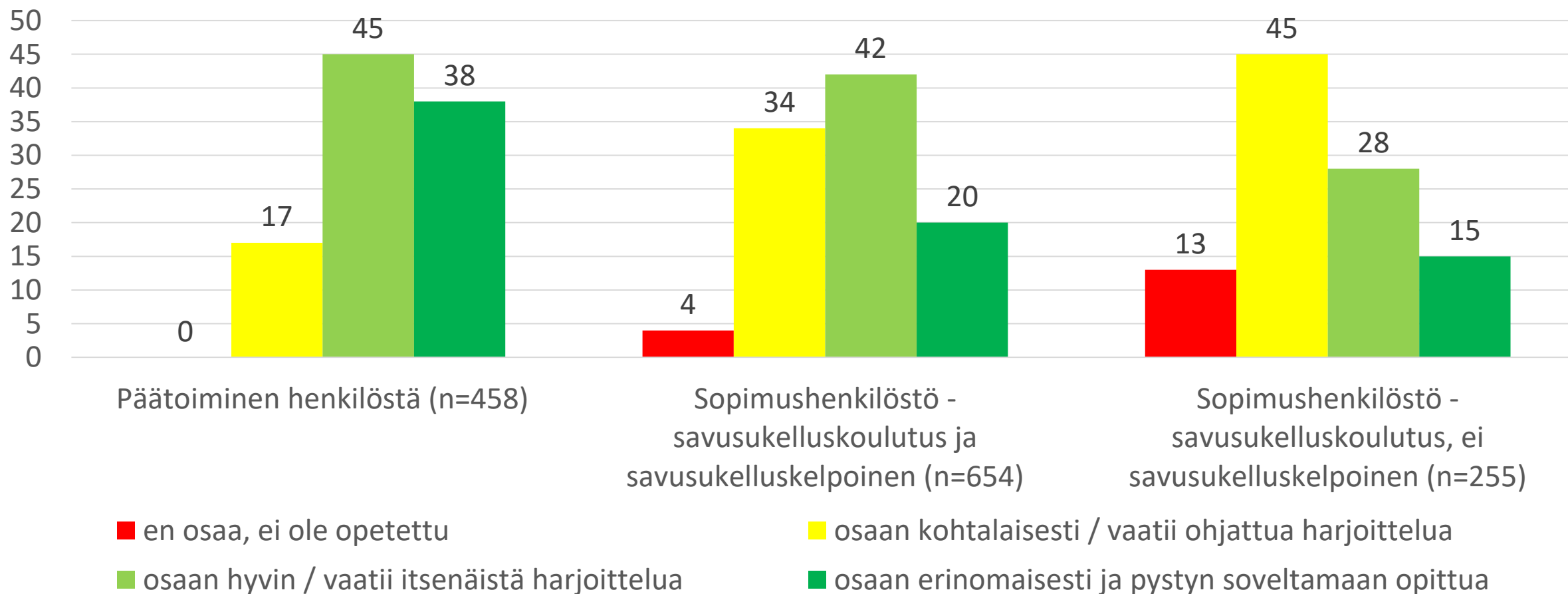

Osaan toimia, mikäli paineilmaahengityslaitteeseen tulee toimintahäiriö kesken savusukelluksen? %-osuus vastaajaryhmästä

Osaan poistua palavasta rakennuksesta hätälaskeutumalla? %-osuus vastaajaryhmästä

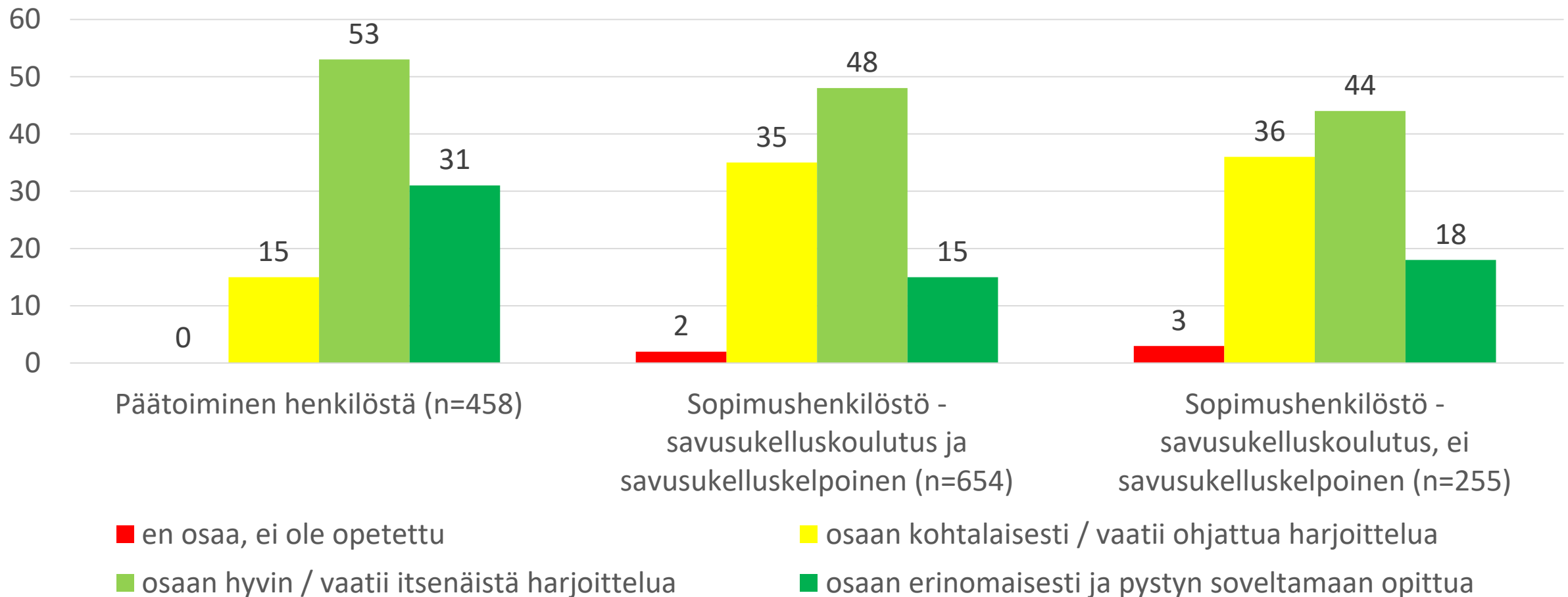

Pelastaminen

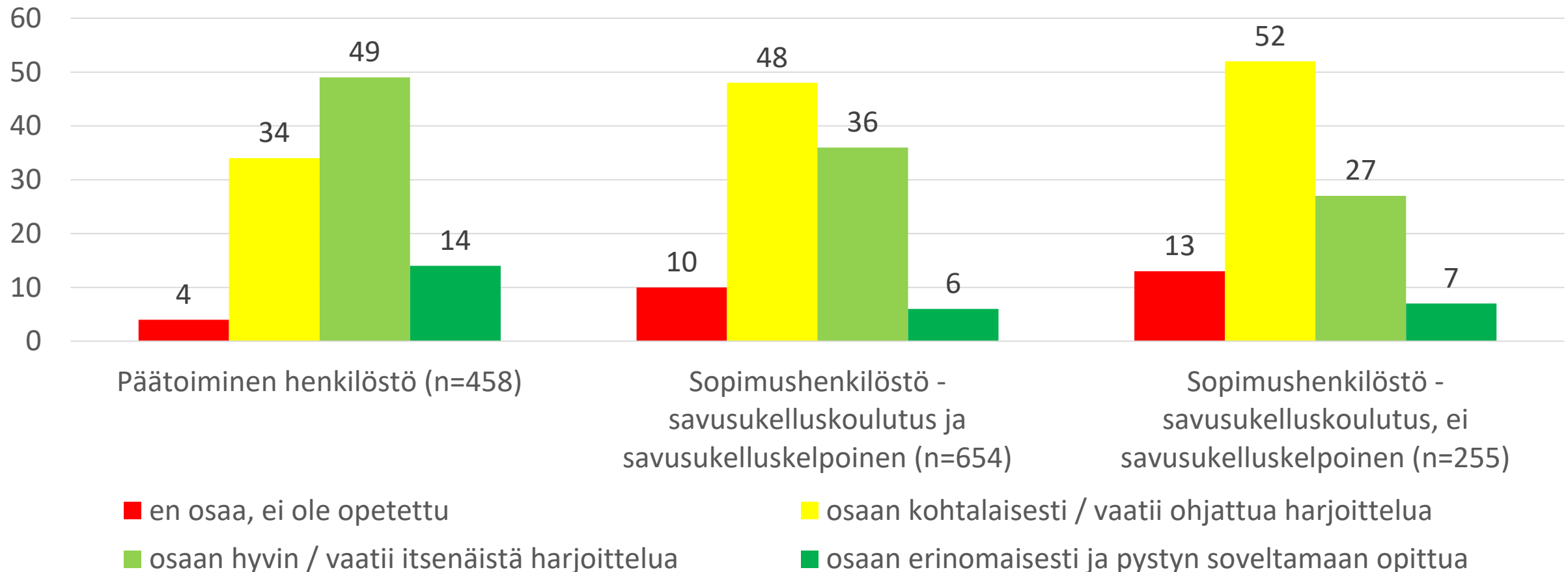

Osaan analysoida tilanteen, että onko savusukellus turvallista aloittaa? %-osuus vastaajaryhmästä

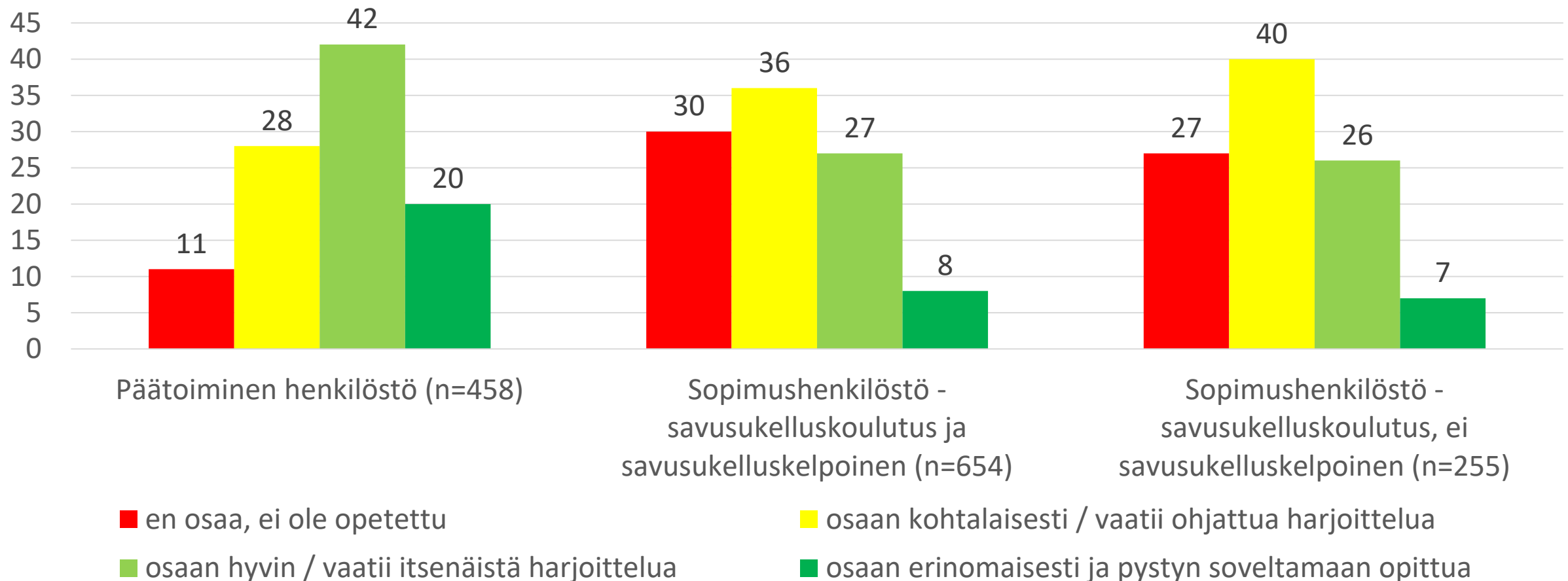

Osaan etsiä pelastettavaa laajasta teollisuuskohteesta, missä yhdessä palo-osastossa palaa ja savu on levinnyt muihin palo-osastoihin ja näkyvyys on huono? %-osuus vastaajaryhmästä

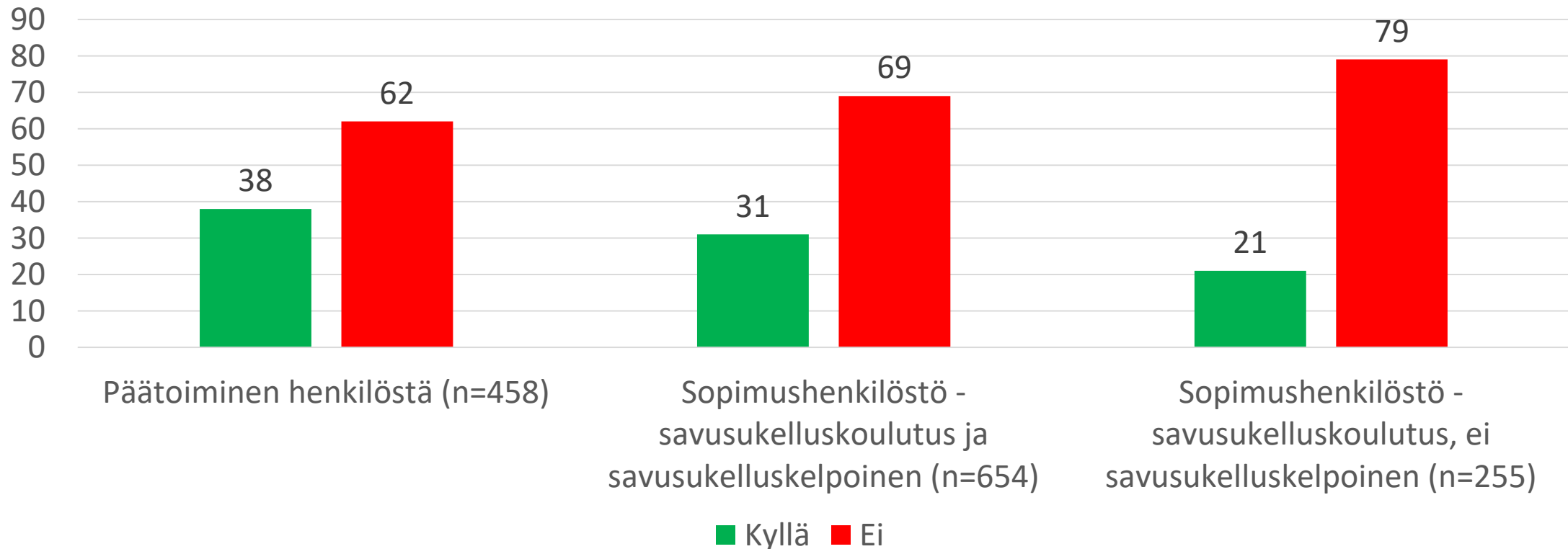

Osaan pelastaa liikuntakyvyttömän henkilön hoitolaitoksesta evakuointilakanan avulla savusukellusvarustuksessa paineilmahengityslaitteesta hengittäen? %-osuus vastaajaryhmästä

Oletko harjoitellut ihmisen pelastamista pelastamishupun tai erillisen kasvo-osan avulla viimeisen 2 vuoden aikana? %-osuus vastaajaryhmästä

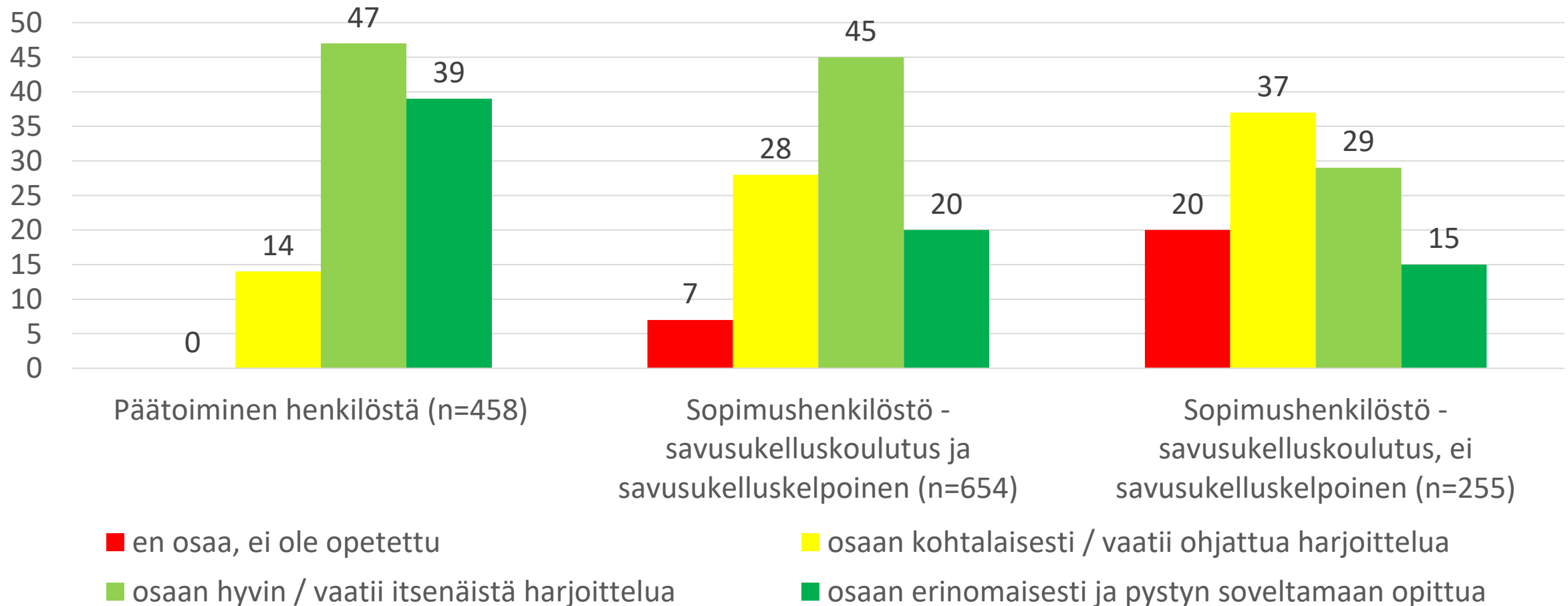

Lämpökamera

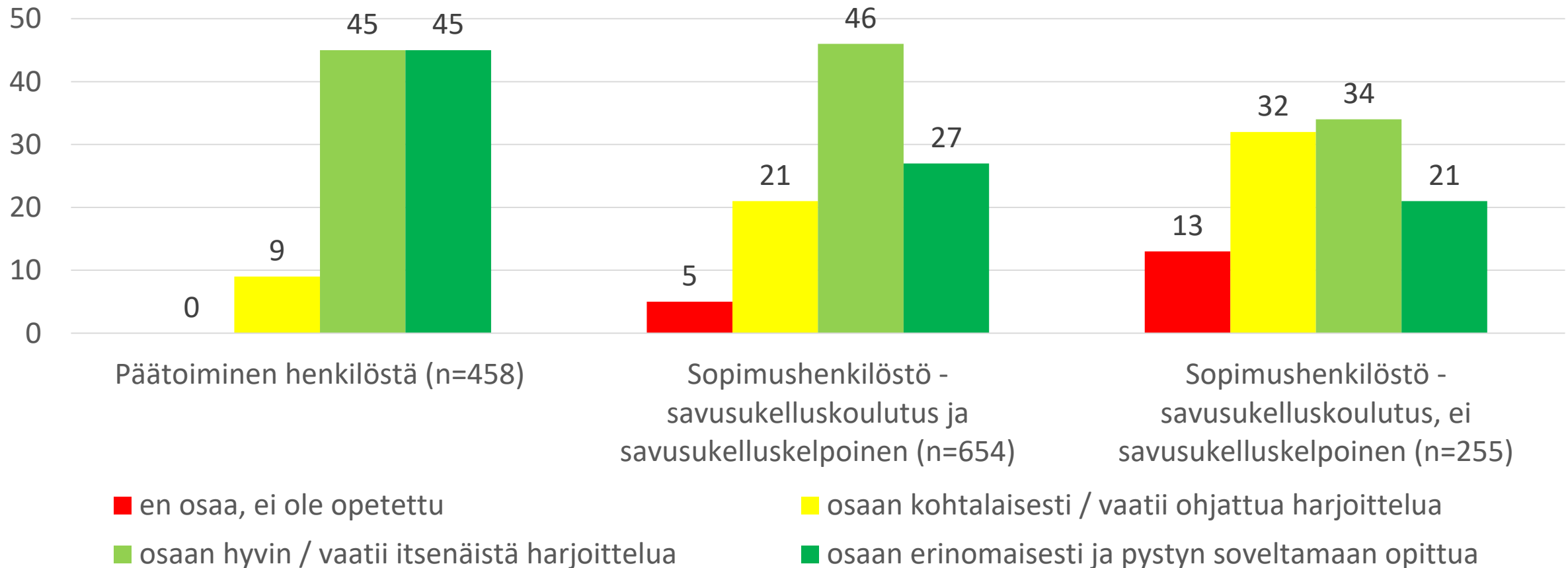

Osaan hyödyntää lämpökameraa savusukeltamisessa niin, että sukellus nopeutuu ja tehostuu? %-osuus vastaajaryhmästä

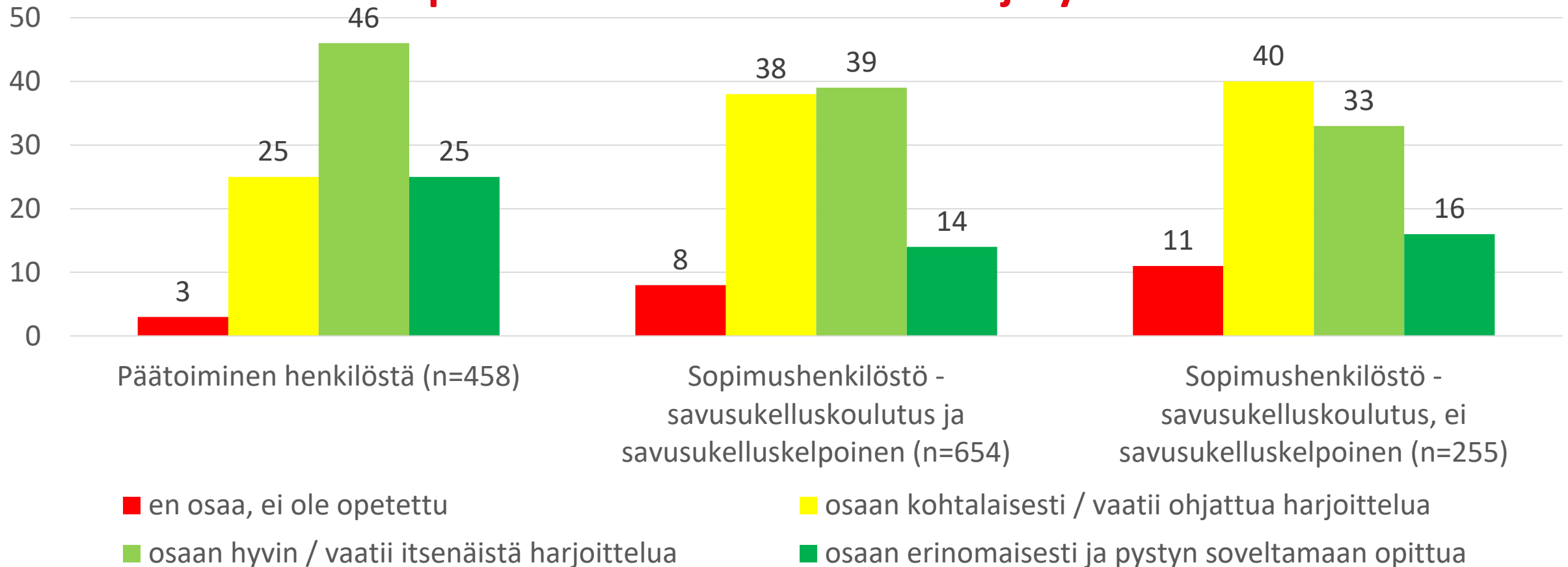

Osaan etsiä lämpökameralla kytevät pesäkkeet rakennuspalossa? %-osuus vastaajaryhmästä

Osaan raivata palopesäkkeet kantavia rakenteita säästäten ja palontutkinta huomioiden, että uudesti syttymää ei pääse tapahtumaan? %-osuus vastaajaryhmästä

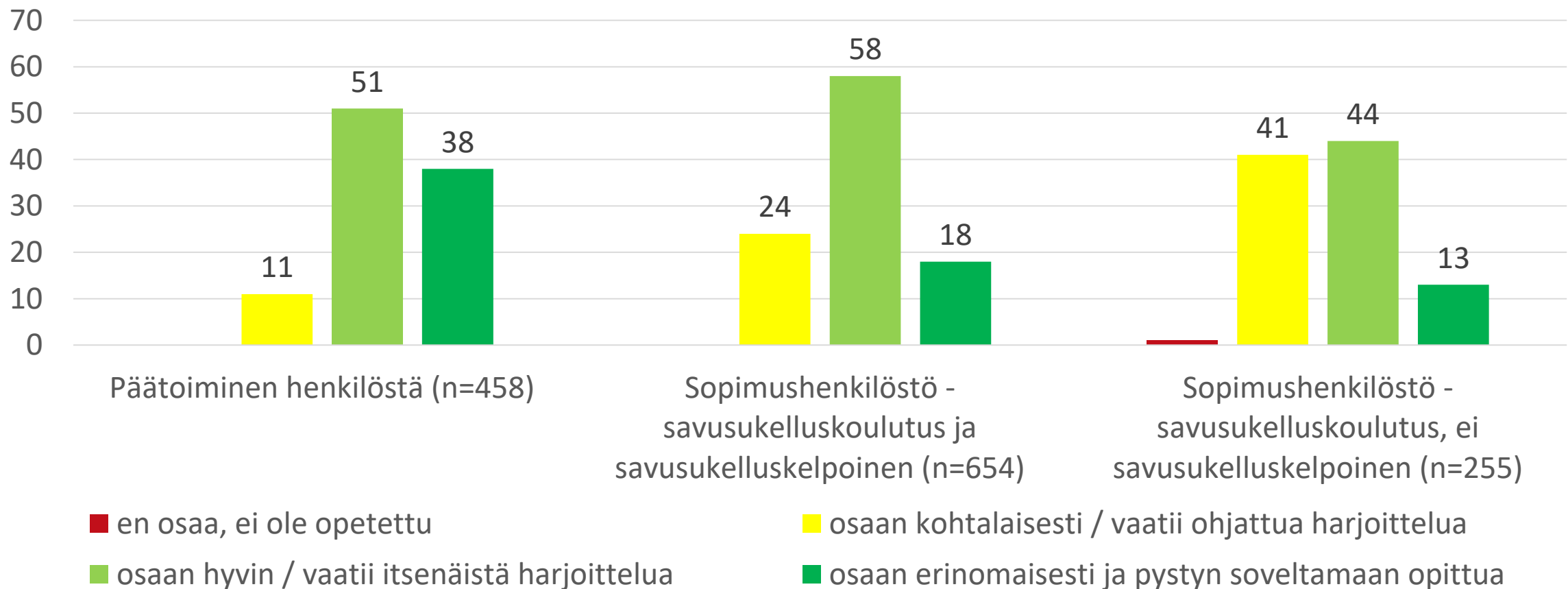

**Arvioi omaa savusukellusosaamistasi
kokonaisuutena!**

Osaan savusukeltaa? %-osuus vastaajaryhmästä

**Miten kehittäisit savusukellusta,
savusukelluskoulutusta?
Vapaa sana**

Päätoimiset

- "Kehittäisin siihen suuntaan, että tarvitseeko aina sukeltaa. Ja sammutus tekniikoita niin, että altistuminen vähenisi."
- **Lämpökameroita lisää!**
 - Lämpökamera sukeltavalle parille
 - Lämpökamera mukaan harjoitukseen
- Laadukkaat koulutusmateriaalit kaikkien saataville
- PeO:n harjoitusalueen ja alueellisten palotalojen tehokas hyödyntäminen

Päätoimiset

- **Harjoituksia lisää!**
 - **Talopoltto on paras oppimisympäristö savusukeltamiseen**
 - Erityiskohteissa
 - Suojaparin toimintaan liittyvää harjoitusta
 - Toiminta vaara – ja ongelmatilanteissa
- Pelastussukellusohje kaipaa päivitystä!
 - Suojaparin pätevyysvaatimus on oltava yksiselitteinen, ei tulkinnan varainen asia

Sopimushenkilöstö –savusukelluskoulutus ja -kelpoisuus

- Harjoitukset
 - Enemmän harjoituksia
 - Enemmän talonpolttoharjoituksia
 - Enemmän pelastamis-, suojarahin toiminta- ja lisäilmansyöttöharjoituksia
 - Myös etsintää ja etenemistä kuumissa olosuhteissa
 - Harjoitukset tulee olla suunnitelmallisempia, laadukkaampia → ei aina saman toistoa!
 - Harjoituksiin motivoitunut pelastusalan ammattilainen kouluttamaan
- Lämpökamera jokaiseen sukeltavaan yksikköön

Sopimushenkilöstö –savusukelluskoulutus ja -kelpoisuus

- Koulutus
 - Koulutusta myös teoriassa (kertausta ja uutta)
 - Jatkokurssi savusukellukseen
- Testaus
 - Fyysisen vaatimuksen testausrajoja alennettava

Sopimushenkilöstö –savusukelluskoulutus –ei savusukelluskelpoisuutta

- Harjoitukset
 - **Enemmän harjoituksia**
- Koulutus
 - Jatkokurssi savusukellukseen
- Testaus
 - Fyysisen vaatimuksen testausrajoja alennettava

Sopimushenkilöstö – ei savusukelluskoulutusta

- Savusukelluskoulutus tulisi olla mahdollinen kaikille, mutta savusukeltajaksi pääsisi vasta, kun kelpoisuusehdot täyttyy
- Savusukelluskurssi tarjontaa on liian vähän! (1 kurssi vuodessa)
- Savusukeltajan fyysisen kunnon vaatimus on liian kova
- Enemmän paineilmahengityslaitteen käyttöharjoituksia

PELASTUSOPISTO

Ville Ala-Kokko | +358 295453478 | ville.ala-kokko@pelastusopisto.fi

Puh. 0295 450 201, PL 112 (käyntiosoite: Hulkontie 83), 70821 Kuopio

PELASTUSOPISTO.FI

